

MORAVSKÁ GALERIE

Výroční zpráva Moravská galerie v Brně 2015

Obsah

ÚVOD	3
KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ	5
Kontaktní údaje	5
Personální zastoupení	5
Umělecká rada MG	6
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG	6
VÝSTAVNÍ PROSTORY MG	7
SBÍRKOVÝ FOND	8
Přírůstky do sbírkového fondu MG	9
Činnost sbírkových oddělení MG	10
Restaurování	11
VÝSTAVNÍ ČINNOST	13
Stálé expozice	13
Krátkodobé výstavy	16
Prezentace výstav MG v jiných výstavních sících v ČR a v zahraničí	25
Externí odborná spolupráce pracovníků MG	25
NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG	26
AKTIVITY ODDĚLENÍ PRO PRÁCI S VEŘEJNOSTÍ	27
Školy	27
Veřejnost	28
Brněnská muzejní noc	28
Doprovodné programy	28
Přehled doprovodných programů	29
SLUŽBY VEŘEJNOSTI	30
Propagace výstav a doprovodných akcí	30
Obchodní činnost	31
Partneři	31
Knihovna MG	32
Archiv MG	34
Agenda povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí	34
Dobrovolnický program	35
Společnost přátel MG (SPMG)	35
MG jako poskytovatel veřejných standardizovaných služeb	36
VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST	37
Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)	37
Grantová agentura České republiky (GAČR)	38
Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI)	39
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	40
Bulletin Moravské galerie v Brně	40
Katalogy výstav a publikace vydané nebo spoluvydávané MG v roce 2015	41
PŘEHLED PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ MG	44
EKONOMICKÉ VYHODNOCENÍ ROKU 2015 (v tis. Kč)	48

ÚVOD

Rok 2015 se stal pro Moravskou galerii v Brně výrazným milníkem, neboť prošla několika zásadními změnami. Již druhou sezónu pod vedením, které nechalo zrušit vstupné do stálých expozic, pokračovala galerie v krocích vedoucích k vyššímu návštěvnickému obratu a popularizaci instituce mezi širokou veřejností.

Stěžejní událost se odehrála 1. 12. 2015, kdy byl slavnostně zahájen projekt ART IS HERE v Pražákově paláci. Vernisáží předcházelo mnoho měsíců odborných příprav a náročných stavebních úprav, které měly za cíl přetvořit budovu, jež byla původně postavena jako činžovní dům, na moderní muzeum umění. Kromě dvou nových volně přístupných stálých expozic mají nyní návštěvníci možnost nahlédnout do otevřeného depozitáře soch, na nově zpřístupněném nádvoří budovy se kochat sochami Jana Štursy i současných umělců či se svézt na skluzavce symbolicky spojující prezentace umění 1. a 2. poloviny 20. století. Herna z produkce umělců Venduly Chalánkové a Tomáše Svobody přibližuje současné umění dětem.

Cílem projektu však rozhodně nebylo jen zapojit nové zábavní prvky, ale především ukázat významný dar sběratele a umělce Jiřího Valocha v adekvátních prostorách, které si tato brněnská osobnost rozhodně zaslouží. Název ART IS HERE byl převzat z jednoho z Valochových děl a stále připomíná, že umění je každodenně kolem nás, a i díky Moravské galerii přístupné všem. V rámci projektu započala i spolupráce galerie s Maximem Velčovským, světově úspěšným českým designérem. Poté, co vytvořil intervenci do jedné z nově otevřených expozic, rozhodla se galerie oslovit ho s návrhem vlastní retrospektivní výstavy, která byla zahájena v březnu 2016 v Uměleckoprůmyslovém muzeu.

Společně se slavnostním znovuotevřením expozic Pražákova paláce byl také představen nový vizuální styl, kterým se chce instituce do budoucna prezentovat.

Vedle zmíněného daru Jiřího Valocha rozšířila instituce své sbírky také o soubor maleb od Dalibora Chatrného, pořízený z příspěvku Jihomoravského kraje, a díky Společnosti přátel Moravské galerie a Ministerstvu kultury ČR získala dílo *Císařovna Marie Terezie s arcivévodou Leopoldem, Ferdinandem a Maximiliánem* od barokního malíře Franze Antona Palka.

Mimo to Moravská galerie navázala několik nových partnerských vazeb. Například se zapojila do projektu Brno, město 4 vil. Spolupráce propojující významné brněnské stavby (vily Tugendhat, Löw-Beer, Stiasni a Jurkovičova, již spravuje právě Moravská galerie), které se i přesto, že spadají pod rozličné zřizovatelské instituce, rozhodly společně prezentovat Brno jako unikátní město architektury, bude pokračovat i v následujících letech.

Dalším spojením, které ukazuje důležitost kooperace kulturních institucí a spolků, je nově nastolená spolupráce se Společností Jindřicha Chalupeckého. Výstava finalistů i slavnostní ceremoniál se po třech letech konaly opět v Brně (poprvé v Moravské galerii, respektive ve Filharmonii Brno) a pro další roky bylo zavedeno pravidelné střídání obou pořadatelských institucí.

S kladným diváckým ohlasem se setkala výstavní akce *Brno – moravský Manchester. 250 let metropole textilního průmyslu*, která přiblížila textilní historii

města a nastartovala přerod Uměleckoprůmyslového muzea, v němž se odehrávala, v centrum propojující kreativní odvětví s průmyslem. Jako druhý stěžejní výstavní počín roku lze označit projekt *Zastihla je noc. Čeští umělci ve Francii 1938–1945*, který mapoval dosud neznámou kapitolu česko-francouzských vztahů ve výtvarném umění a prezentoval díla českých umělců, kteří prožili druhou světovou válku ve Francii.

Důraz byl v roce 2015 kladen také na doprovodné programy a programy pro děti a školní skupiny, které by po proměně Pražákova paláce měly snadněji nacházet cestu nejen k současnému umění.

Především prostřednictvím projektu ART IS HERE, ale také díky dalším výše zmíněným dílčím krokům tak v Moravské galerii pokračujeme v přibližování umění lidem a jejich životu. I my totiž věříme, že umění je zde, všude kolem nás.

Jan Press

ředitel Moravské galerie v Brně

KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ

Kontaktní údaje

Adresa: Moravská galerie v Brně, Husova 18, 662 26 Brno

Telefon: 532 169 111

E-mail: info@moravska-galerie.cz

www.moravska-galerie.cz

Personální zastoupení

V roce 2015 měla MG celkem 168 stálých zaměstnanců (146 přepočtených pracovních úvazků).

Organizační struktura MG s uvedením vedoucích pracovníků a kurátorů sbírek:

Ředitel MG	Mgr. Jan Press
Tajemník MG	do obsazení pozice Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
<i>Pracoviště přímo řízená ředitelem MG</i>	
Archiv MG	Mgr. Tomáš Zapletal
Investiční technik	Ing. arch. Jana Srbová (do 30. 11.)
Pracovník interního auditu	Ludmila Kačerovská Kamešová
Oddělení ostrahy a bezpečnosti sbírek	Mgr. Michal Kučera
Mezinárodní vztahy, věda a odborný rozvoj MG, CENS, Rodný dům Josefa Hoffmanna, Jurkovičova vila	Mgr. Rostislav Koryčánek
Odbor ředitele	do obsazení pozice Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
<i>Sekretariát ředitele MG</i>	do obsazení pozice Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
Knihovna	PhDr. Judita Matějová
Sbírka bibliofilů a knižní vazby	PhDr. Hana Karkanová
Sbírka starých tisků	PhDr. Judita Matějová
<i>Náměstek pro vnější komunikaci</i>	neobsazeno
Oddělení pro práci s veřejností	MgA. Andrea Demek (do 30. 10.) Mgr. Eva Strouhalová (od 2. 11.)
Oddělení marketingu a komunikace	Mgr. David Lichtag (do 30. 4.) Kateřina Komárková (od 1. 5.)
<i>Náměstek pro odbornou činnost</i> <i>Odbor správy sbírek</i>	Mgr. Ondřej Chrobák Mgr. Pavla Obrovská

Registr sbírek Restaurátorské oddělení Management sbírek	Mgr. Pavla Obrovská ak. mal. Igor Fogaš Mgr. Miroslav Divina
<i>Odbor volného umění</i> Sbírka moderního a současného malířství a sochařství, Sbírka uměleckých děl pro nevidomé a slabozraké	Mgr. Ondřej Chrobák Mgr. Ondřej Chrobák
Sbírka malířství a sochařství starého umění a 19. století Sbírka kresby a grafiky starého umění a 19. století Sbírka moderní a současné kresby a grafiky	Mgr. Petr Tomášek Mgr. Ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D. Mgr. Petr Ingerle
<i>Odbor UMPRUM</i> Sbírka textilu Sbírka nábytku, keramiky, porcelánu a hraček Sbírka kovy, orient, sklo Sbírka fotografie a nových médií Sbírka grafického designu	Mgr. Rostislav Koryčánek Mgr. Andrea Březinová Mgr. Andrea Husseiniová PhDr. Alena Krkošková Mgr. Jiří Pátek PhDr. Marta Sylvestrová
<i>Náměstkyně pro ekonomiku a provoz</i> Oddělení produkce výstav a publikací Oddělení stavby výstav Provozně technické oddělení Ekonomické oddělení	Ing. Marie Kočařová PhDr. Miroslava Pluháčková Petr Kolaja Ing. Zbyněk Kroča Ing. Marie Kočařová

Umělecká rada MG

je poradním orgánem ředitele Moravské galerie v Brně pro odbornou práci a koncepční činnost.
V roce 2015 v ní působili:

Prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Mgr. Karel Císař, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
PhDr. Iva Knobloch (Uměleckoprůmyslové museum v Praze)
Doc. PhDr. Lubomír Konečný (Ústav dějin umění Akademie věd České republiky)
Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity)
PhDr. Jiří Ševčík, CSc.
Prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG

je poradním orgánem ředitele MG, sestaveným z teoretiků výtvarného umění, jehož úkolem je vyjadřovat se ke strategii sbírkotvorné činnosti galerie a jejím změnám, k nabývání děl do sbírky MG a k dalším otázkám týkajícím se správy a uchování sbírky MG. Poradní sbor se skládá ze dvou sekcí:

Volné umění a fotografie

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. (Seminář dějin umění Masarykovy univerzity v Brně)
PhDr. Tomáš Rybička (Galerie moderního umění v Hradci Králové)
Doc. PhDr. Jana Ševčíková (historička umění)
PhDr. Mahulena Nešlehová (Ústav dějin umění Akademie věd České republiky)
PhDr. Hana Rousová (historička umění)
PhDr. Olga Kotková (Národní galerie v Praze)
Mgr. Tomáš Pospěch (Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta)
Mgr. ak. arch. Edith Jeřábková (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Mgr. Katarína Chmelinová, PhD. (Slovenská národná galéria)

Užité umění a grafický design

PhDr. Jan Mohr (Severočeské muzeum v Liberci)
PhDr. Duňa Panenková (historička umění)
PhDr. Helena Brožková (Uměleckoprůmyslové museum v Praze)
PhDr. Jana Pauly (Národní technické muzeum v Praze)
Doc. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Mgr. Miroslav Vlček, Ph.D. (historik umění)
Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. (Seminář dějin umění Masarykovy univerzity v Brně)
PhDr. Jan Mergl (Západočeské muzeum v Plzni)

Zasedání sekce pro volné umění a fotografii poradního sboru pro sbírkotvornou činnost se v roce 2015 uskutečnilo 12. listopadu.

VÝSTAVNÍ PROSTORY MG

Výstavní sály MG se nacházejí v několika budovách, z nichž každá svými expozicemi a do jisté míry i výstavním programem sleduje určitou oblast výtvarného umění. Místodržitelství palác (Moravské nám. 1a) je v zásadě věnován dílům českého i světového výtvarného umění od gotiky až po 19. století, Pražákův palác (Husova 18) je určen moderním a současným směrům volné tvorby a budova Uměleckoprůmyslového muzea (Husova 14) slouží prezentaci užitého umění a umělecké fotografie. V každé z těchto budov je instalována stálá expozice a pravidelně se zde obměňují krátkodobé výstavy. Galerie přitom využívá nejen vlastních výstavních sálů, které jsou místem konání stěžejních výstavních projektů, nýbrž i přilehlých prostor, vhodných k uvádění rozsahem menších výstav.

Pražákův palác prošel v roce 2015 rozsáhlou stavební úpravou vynucenou nutnými protipožárními úpravami, jež se staly impulzem pro celkovou transformaci budovy na moderní výstavní prostor, do kterého bylo zahrnuto znovuotevření stálé expozice moderního umění ve druhém patře, nová stálá expozice nového umění v prvním patře, částečné zpřístupnění depozitáře soch, otevření výstavního prostoru Atria a sochařský park na nádvoří.

V Místodržitelství paláci byly nahrazeny nevyhovující dveře do stálé expozice vhodnější skleněnou příčkou.

Speciální výstavní síň Camera, odpovídající normám pro prezentaci vysoce citlivých sbírkových předmětů, se nachází v prvním patře Uměleckoprůmyslového muzea a prezentuje se zde umělecká fotografie a nová média. V tomtéž patře se nachází druhá síň určená dočasným výstavám s názvem Respirium s profilací na soudobý design a architekturu. Výstavní prostor hlavního schodiště (určený hostujícím drobným krátkodobým výstavám

Uměleckoprůmyslového muzea), resp. jeho podesta, podle níž nesl prostor i své pojmenování, byl v roce 2015 zrušen.

Vedle reprezentativních budov v centru Brna má MG ve své správě vlastní vilu Dušana Jurkoviče v Brně-Žabovřeskách (Jana Nečase 2), která prošla v letech 2008–2010 celkovou rekonstrukcí a od dubna 2011 slouží veřejnosti jako další výstavní prostor MG se stálou expozicí, sezónními výstavami a doprovodným programem. Dalším historickým objektem ve správě MG je Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici (budova zůstává majetkem města Brtnice a MG je zde v nájmu), kde MG zajišťuje provoz a program krátkodobých tematických výstav ve spolupráci s MAK – Rakouským muzeem užitého a současného umění ve Vídni.

Část svých sbírek zpřístupňuje MG nadále ve stálé expozici *Od gotiky po empír* na zámku v Mikulově.

SBÍRKOVÝ FOND

Rozsah sbírkového fondu

Rozsah sbírkového fondu k 31. 12. 2014 (zapsán v CES)	151 062 inv. č.
Přírůstky sbírkového fondu	447 přír. č.
z toho nákupem získáno	61 přír. č.
Hodnota zakoupených uměleckých předmětů	840 500 Kč
Inventarizace sbírek	15 734 inv. č.
Do počítačové databáze Demus nově zaneseno v roce 2015	20 289 karet
Celkově evidováno v počítačové databázi Demus	219 088 karet
z toho karet pomocného materiálu	25 881 karet

Badatelské využití a zápůjčky sbírek

Počet badatelských návštěv	328
Počet zápůjček ze sbírkového fondu	64
z toho v rámci ČR	58
z toho do zahraničí	6
Počet zapůjčených sbírkových předmětů	537 inv. č.
z toho v rámci ČR	298 inv. č.
z toho do zahraničí	239 inv. č.
Počet smluv o povolení k reprodukci sbírkových předmětů	103
v hodnotě	125 114,50 Kč; 680 EUR

Přírůstky do sbírkového fondu MG

DARY

Dámské oděvy z 50. let – dar Vlasta Dvouletá, Brno

Dámské a pánské oděvy z 1. poloviny 20. století – dar Jana Veselá, Prostějov

Židle Thonet, 2 ks – dar Marie Indráčková, Brno

Fotografie Zdenko Feyfara – Antonín Dufek, Brno

Soubor 15 fotografií Miroslava Tichého – dar Jana Hebnarová, Kyjov

3+1, koncept výstavy + výstavní fundus – dar VŠUP Praha

4 fotografie Dagmar Hochové – dar Jan Šabata, Brno

Autosedačka Cybex, Nápojová souprava Becherovka – dar Koncern studio, Praha

1 fotografie A. Skalického Objekt v trávě VIII – dar Alexander Skalický, Náchod

6 fotografií Vladimíra Ambrose – dar Zuzana Ambrosová, Praha

Soubor 10 kreseb Miroslava Tichého – dar Jana Hebnarová, Kyjov

8 kreseb z cyklu Zahalené kresby – dar Dana Puchnarová, Dobřichovice

Dámské oděvy z 30. let 20. století – dar Yvona Topolská Windsor

Dámské oděvy z 60. let 20. století – dar Zdenka Hráčková, Brno

Konvolut děl různých autorů, 2. polovina 20. století – dar Jiří Valoch, Brno

12 děl Ludmily Padrtové – dar Ludmila Padrtová, Praha

objekt Fucking 15 Minutes – dar Milan Salák, Reality, Praha

KOUPĚ

Soubor 47 děl různých autorů, 2. polovina 20. století – Jiří Valoch, Brno, koupě

Dalibor Chatrný, Textová stěna, 2012 – Dana Chatrná, Brno, koupě

Pozůstalost grafika Karla Slavíka – Marek Pietaň, Ostrava, koupě

Autorské návrhy grafiků Jana Rajlichy st. a Jaroslava Veleckého – Marek Vlček, Frýdek Místek, koupě

Konvolut děl ze 70. let 20. století – Jiří H. Kocman, Brno, koupě

4 obrazy Mariana Pally – Marian Palla, Střelice, koupě

Originální návrh komiksu Tuti Fruti, 1974 – Vlasta Baránková, Brno, koupě

Soubor textilních figurek *The Day after the End*, obraz *Šťastný Nový rok* – Vendula Chalánková, Troubky, koupě

Soubor nábytku – knihovna, stůl, křeslo – Jiří Ducháček, Brno, koupě

Činnost sbírkových oddělení MG

ODBOR VOLNÉHO UMĚNÍ

V souvislosti s ustanovením nové organizační struktury MG v roce 2015 došlo ke změně členění oddělení. Oddělení starého umění a oddělení moderního a současného umění, zřízené Kaliopi Chamonikolou k 1. 1. 2000, se sloučily. Jednotlivé sbírky se staly k 1. 2. 2015 součástí oddělení volného umění.

Hlavní realizací kurátorského týmu byly nové dlouhodobé expozice Moderního a Nového umění v rámci projektu ART IS HERE ve dvou podlažích Pražákova paláce, které byly otevřeny 1. prosince 2015. Nedílnou součástí tohoto projektu byla masivní akviziční činnost, jejíž jádro spočívalo v přebírání a zpracovávání uměleckého archivu a sbírky Jiřího Valocha, ale také ve vytipování a realizaci akvizic a zápůjček dalších emblematických prací umění po roce 1945 (Dalibor Chatrný, Marian Palla, J. H. Kocman, Josef Daněk – Blahoslav Rozbořil, Vladimír Havlík, Monogramista T.D).

S projektem ART IS HERE úzce souvisel restart výstavního prostoru Atrium, v němž byl v prosinci 2015 zahájen dlouhodobý výstavní cyklus *Výměna rolí*.

Kurátorský tým se podílel na realizaci a doprovodných programech výstav Václava Stratila, *Finále Ceny Jindřicha Chalupického* a *Zastihla je noc*, realizovaných v tomto roce v dramaturgii a produkci Moravské galerie.

K zásadním počínům v segmentu starého umění patřila realizace akvizice obrazu barokního mistra Franze Antona Palka pro stálou expozici, dokončení soupisového katalogu italské renesanční a barokní kresby ze sbírek Moravské galerie a příprava výstavního projektu *Aristokracie vkusu*.

Oddělení kontinuálně pracovalo a spolupracovalo na všech agendách spojených primárně s hlavní činností instituce, ať již šlo o vědecko-výzkumnou činnost, správu a péči sbírkových fondů, či o popularizační a konzultační práci směrem k veřejnosti.

ODBOR UMPRUM

V souvislosti s ustanovením nové organizační struktury MG v roce 2015 přestalo existovat samostatné oddělení grafického designu a oddělení fotografie a nových médií, zřízené Kaliopi Chamonikolou k 1. 1. 2000. Sbíрка grafického designu a sbírka fotografie a nových médií se staly k 1. 2. 2015 součástí oddělení Uměleckoprůmyslového muzea MG.

Odborná činnost jednotlivých sbírek byla věnována mimo jiné řešení institucionálního výzkumného záměru *Komunismus. Instituce, umění, architektura a design (1948–1989)*, který v roce 2018 vyústí ve výstavním projektu *Normalizace*. S jeho přípravou a realizací souvisí také převzetí soboru *Husákovo 3+1* od Uměleckoprůmyslové školy v Praze. Byl dokončen výzkum zabývající se tvorbou fotografa Jana Svobody s názvem *Podoby stejného. Subjektivní a objektivní ve fotografickém diskurzu 19.–21. století* a zpracování díla architekta, typografa a scénografa, významného představitele funkcionalismu a konstruktivismu *Zdeňka Rossmanna*

(3. 9. 1905 Ostrava – 8. 11. 1984 Praha). Výsledky byly zpracovány v publikacích *Jan Svoboda: Nejsem fotograf a Horizonty modernismu – Zdeněk Rossmann (1905–1984)*.

Byl zvolen nový organizační výbor 27. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2016, kterému byla předložena jeho koncepce.

CENS (CENTRUM NOVÝCH STRATEGIÍ MUZEJNÍ PREZENTACE)

Ve spolupráci s vedením působí přímo na řízení Moravské galerie v Brně, čímž dává pozitivní a metodický vzor ostatním institucím tohoto typu, a účinně tak kultivuje muzejní prostředí celé České republiky.

Metodickému centru při Moravské galerii se v roce 2015 podařilo uzavřít jeden z rozsáhlých projektů spojených s dlouhodobou snahou o proměnu muzejního prostředí v podobě zpřístupnění nové podoby stálé expozice, která byla připravována jako *Záblesky paměti – Příběhy po roce 1945*. Nově byla pojmenována ART IS HERE– *Příběhy umění po roce 1945*. Osu nové stálé expozice tvoří umělecká sbírka a archiv Jiřího Valocha, klíčové osobnosti brněnské umělecké scény. Společně s novou expozicí ART IS HERE byla v druhém patře Pražákova paláce otevřena nově zrekonstruovaná stálá expozice *Moderní umění* zaměřená na prezentaci tvůrců české moderny a meziválečné avantgardy. Pokračováním této expozice je částečně zpřístupněný depozitář soch v suterénu Pražákova paláce, který umožňuje divákům nahlédnout do zákulisí galerijního provozu. Komplexní změny v Pražákově paláci završuje také úprava výstavního prostoru Atria.

Pracovníci CENS se podíleli na proměně *Bulletinu Moravské galerie v Brně*, který by měl sloužit i jako zvláštní forma metodických příruček, které se věnují aktuálním muzejním tématům. Číslo 71 bylo věnováno architektuře výstav a výstavních prostorů, číslo 72 vizuální identitě muzejních institucí.

Autorský tým Ondřej Chrobák, Rostislav Koryčánek, Martin Vaněk a David Böhm připravili knihu *Jak se dělá galerie*, která ukazuje historii a fungování muzejních institucí.

Moravská galerie v Brně je první velkou českou sbírkovou institucí, která se rozhodla zpřístupnit své stálé sbírky zdarma. Více než roční zkušenost umožňuje toto rozhodnutí rekapitulovat a zhodnotit a zároveň téma volného vstupu otevřít pro obšírnou odbornou diskusi, kterou CENS inicioval kolokviem „Expozice zdarma“. Metodická pomoc CENS poskytnutá Alšově jihočeské galerii vedla ke koncepci nové stálé expozice, která by měla být realizována v hlavním sídle AJG v roce 2016.

Restaurování

Restaurátorské oddělení se věnuje záchraně uměleckých předmětů již poškozených, ale i přípravě exponátů pro výstavy, pravidelným kontrolám stavu sbírkového fondu a průběžnému sledování klimatizačního režimu v depozitářích a na výstavách.

Interní restaurátoři v roce 2015 konzervovali a restaurovali rozsáhlý soubor předmětů z vlastních institucionálních sbírkových fondů a několik zapůjčených exponátů výstav. Restaurátorské realizace byly financovány nejen z rozpočtu Moravské galerie v Brně, ale také z finančních prostředků získaných od zapůjčitelů děl a sponzorů. Dotace ISO MK ČR na restaurování pro rok 2015 poskytnuta nebyla.

Pokračovala sanace plísní infikovaných děl z depozitáře obrazů moderního a současného umění a depozitáře knihovny v Pražákově paláci. Proběhla restaurátorská příprava exponátů několika prezentačních projektů i zápůjček na výstavy spolupracujících tuzemských i zahraničních institucí. Díky velkorysé finanční podpoře společnosti D.I.S. spol. s r. o. proběhl v rámci první etapy plánované obnovy původní malířské výzdoby Votivního sálu Uměleckoprůmyslového muzea od dubna do června roku 2015 detailní restaurátorský průzkum. Na stěnách je nyní prezentována velkoplošná sondáž snímání druhotných přemaléb a odkryvu originálu. Výsledky prokazují velký rozsah zachování originálu pod novějšími přemalbami. Prostor lze tedy uvést do původního stavu a vedení galerie nyní hledá finanční prostředky na realizaci obnovy. Restaurovaný Votivní sál by se do budoucna stal předsálím nové stálé expozice, která by se zaměřovala na dějiny instituce, historickou klasifikaci sbírek a významné sběratele a donátory. Také v roce 2015 se vedoucí restaurátor RO MG podílel na řešení projektu NAKI Metodika uchovávání předmětů kulturní povahy. Výsledky výzkumu prezentoval v Bratislavě na konferenci CSTI 2015 Integracia konzervačnej vedy a technológií do interdisciplinárnej ochrany materiálů a objektů dědičstva (7.–9. října 2015) v přednášce „*Optimalizace podmínek uchování uměleckých sbírek Moravské galerie v Brně*“.

RESTAURÁTORSKÁ ČINNOST

Restaurování – interní	78
– externí	5
Konzervace – interní	754
– externí	5
Adjustace	57
Restaurátorský průzkum	11
Kontrola stavu sbírkových předmětů	1 251
Konzultace	130
Badatelské návštěvy	14

Restaurátorské oddělení ve spolupráci s managementem sbírek pomáhalo při stěhování sbírek a zorganizovalo dvě školení pro zaměstnance muzeí a galerií, která se týkala především manipulace se sbírkovými předměty různých materiálů, kontroly jejich stavu, zjištění poškození a zajištění vhodných podmínek uložení.

VÝSTAVNÍ ČINNOST

Stálé expozice

PRAŽÁKŮV PALÁC

ART IS HERE

Lokace: Pražákův palác

Koncepce, příprava a realizace: Mgr. Ondřej Chrobák, Mgr. Jana Písaříková, Mgr. Petr Ingerle

Zpřístupnění expozice: 1. 12. 2015

Otevřeno: celoročně

ART IS HERE: Nové umění

Zásadní událostí v rámci veřejné prezentace sbírkového fondu Moravské galerie se stalo v roce 2015 vytvoření a zpřístupnění expozice Nové umění, která je situována v prostorách prvního patra Pražákova paláce. Realizací této expozice byl odstraněn dlouhodobý dluh vůči veřejnosti. Impulzem pro vznik expozice se stala především nová akvizice uměleckého archivu a sbírky Jiřího Valocha, která zásadním způsobem rozšířila, doplnila a profilovala sbírkový segment umění po roce 1945. Expozice ve dvanácti sálech představuje klíčová témata a osobní umělecké pozice, které definovaly novou citlivost pro umění tohoto období. Jedním z důležitých východisek expozice se stalo zaměření na lokální předpoklady a realizace. Expozice ukazuje brněnskou uměleckou scénu jako jedno z důležitých ohnisek, které se aktivně podílelo na etablování konceptuálního umění v globálním měřítku. Monografické a tematické koncipování výstavních buněk/sálů a jejich řazení v nechronologickém pořadí umožňuje do budoucna pravidelné obměny jednotlivých částí, aniž by se zásadním způsobem narušilo ideové rámování expozice. Spolu s expozicí Moderní umění tvoří tato expozice kontrastní, ale přitom kompaktní celek.

ART IS HERE: Moderní umění

V rámci široce koncipovaného projektu revitalizace Pražákova paláce došlo v roce 2015 k reinstalaci dlouhodobé expozice moderního umění, která zůstala dislokována v druhém patře budovy. Základem expozice je nadále „zlatý fond“ moderního a avantgardního umění v přehledném chronologickém řazení s důrazem na prezentaci klíčových postav a uměleckých realizací. Vedle výstavního a světelného designu, kdy dosavadní kabinetní barevnost nahradila bílá modernistická neutralita, spočívaly hlavní změny v nových způsobech a rozsahu prezentace sochařské sbírky a prací na papíře. Sochařství daného období je primárně vyhrazen monumentální vstupní sál expozice. Způsob jejich prezentace se bude cyklicky obměňovat v autorské koncepci vybrané výrazné umělecké osobnosti. Jako první byl vybrán designér Maxim Velčovský (do prezentace sochařství je třeba zahrnout rovněž nově pohledově zpřístupněný depozitář v prvním podzemním podlaží a sochařský park na nádvoří Pražákova paláce). Pracím na papíře je nově věnován jeden z dvanácti sálů expozice, v němž budou v pravidelných obměnách prezentovány výstavní celky ze sbírek Moravské galerie.

Počet návštěvníků obou expozic v roce 2015: 3 669

UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUZEUM

Užití umění a design

Lokace: Uměleckoprůmyslové muzeum

Koncepce, příprava a realizace: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., a kol.

Zpřístupnění expozice: 15. 12. 2001

Otevřeno: celoročně

Expozice, respektující chronologické řazení, je stručným zachycením vývoje a stylových proměn jednotlivých oborů od historického nábytku přes textil, sklo, keramiku a porcelán až po výrobky z drahých a obecných kovů i jejich druhové rozmanitosti. Jednotlivé sály prezentují základní etapy vývoje umění – středověk pod názvem Odlesk věčnosti, renesanci jako Apoteózu krásy, baroko a rokoko charakterizované jako Erupce tvarů, klasicismus, empír, biedermeier ztělesňující Řád jako ideál, druhé rokoko a historismus pak coby Fenomén návratů a secesi, pro niž je příznačný Ornament jako forma. Svou proveniencí se vystavený soubor více než pěti set uměleckých předmětů zdaleka neomezuje na rámec Moravy či Slezska, zastoupen je italský, německý či holandský renesanční nábytek, italská fajáns, míšeňský i vídeňský porcelán. Součástí expozice je i prezentace práce architekta a designéra Josefa Hoffmanna a vídeňských dílen Wiener Werkstätte, připravená v rámci projektu Po stopách moderny Mgr. Martinou Lehmannovou, zpřístupněná 30. 11. 2012.

Počet návštěvníků v roce 2015: 6 231

MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC

Umění od gotiky po 19. století

Lokace: Místodržitelství palác

Koncepce, příprava a realizace: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., a kol.

Zpřístupnění expozice: 15. 3. 2001

Otevřeno: celoročně

Výběr nejhodnotnějších uměleckých děl ze sbírek MG z období od gotiky až po 19. století, doplněný o zápůjčky z církevního majetku i ze sbírek dalších institucí. Vedle děl moravské proveniencí jsou vystaveny práce rakouských, německých, italských a nizozemských umělců. Kolekce středověkého a barokního umění na území Moravy a rovněž vlámského a holandského malířství jsou vystaveny v reprezentativním výběru. Ústředním obrazem je Hlava Medúsy od P. P. Rubense.

Počet návštěvníků v roce 2015: 4 922

JURKOVIČOVA VILA

Dušan Jurkovič. Architekt a jeho dům

Lokace: Jurkovičova vila, Brno-Žabovřesky

Koncepce expozice: Mgr. Martina Lehmannová

Zpřístupnění expozice: 1. 4. 2011

Otevřeno: v letní sezóně (duben–říjen) denně mimo pondělí a v zimní sezóně od čtvrtka do neděle

Stavba vlastní vily Dušana Jurkoviče z roku 1906 patří k vrcholným příkladům modernistické architektury inspirované britskou a vídeňskou tvorbou s prvky lidového umění. Díky dobrému stavu zachování stavebních prvků a citlivému přístupu k rekonstrukci se v hlavních obytných prostorách vily podařilo navodit věrnou atmosféru doby, kdy ji obývala architektova rodina, respektive těsně předtím, než se rodina do domu nastěhovala. Stálá expozice se věnuje právě rekonstrukci objektu a dílu architekta Dušana Jurkoviče. Vila je taktéž součástí Kulturní stezky – Po stopách moderny.

Počet návštěvníků v roce 2015: 5 297

RODNÝ DŮM JOSEFA HOFFMANNA

Josef Hoffmann: Inspirace

Lokace: Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici
Koncepce, příprava a realizace: Mgr. Martina Lehmannová, Rainald Franz (MAK Vídeň)
Zpřístupnění expozice: 16. 6. 2009
Otevřeno: v létě denně, v zimním období o sobotách a nedělích

Hlavní téma expozice – inspirace – vychází ze zažitého vnímání Brtnice jako jednoho ze základních inspiračních motivů Josefa Hoffmanna, mezi které patří vliv Otty Wagnera či britské kultury. Sbírkou Hoffmannova rodného domu také obsahují jedinečnou kolekci etnografických předmětů, kterou si umělec budoval za účelem vytvoření pramenné základny pro vlastní tvorbu. Vedle představení nejdůležitějších realizací je zde kladen důraz na realizace na území České republiky. Muzeum Josefa Hoffmanna je společným pracovištěm MG a MAK – Rakouského muzea užitého a současného umění ve Vídni.

Expozice je součástí projektu Architektura a interiérový design ve střední Evropě na počátku 20. století. Josef Hoffmann a Dušan Jurkovič, realizovaného v letech 2009–2010 a finančně podpořeného grantem EU z programu Culture. Po celý rok 2015 byl Rodný dům Josefa Hoffmanna též zapojen do projektu Kulturní stezka – Po stopách moderny.

Počet návštěvníků v roce 2015: 1 113

ZÁMEK MIKULOV

Od gotiky po empír

Stálá expozice na zámku v Mikulově. Expozici provozuje Regionální muzeum v Mikulově.
Autorky expozice: Dobromila Brichtová, prom. hist., doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.
Zpřístupnění expozice: 1998
Otevřeno: od 26. března do 27. Listopadu

Expozice uměleckého řemesla umístěná v historických sálech mikulovského zámku seznamuje návštěvníky s proměnami životního stylu v průběhu několika staletí.

Počet návštěvníků v roce 2015: 32 728

Krátkodobé výstavy

UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUZEUM

Brno – moravský Manchester. 250 let metropole textilního průmyslu

Uměleckoprůmyslové muzeum, přízemí a výstavní prostor Respirium
12. 12. 2014 – 12. 4. 2015

Kurátoři: Mgr. Andrea Březinová, Mgr. Tomáš Zapletal

Textilní průmysl v Brně, sbírání textilu, otisk jeho produkce v obrazu topografie města a přesah tovární výroby do volného umění byly prezentovány ve výstavě o „metropoli textilního průmyslu“, která si v roce 2014 bez halasných oslav nechala proplynout své 250. výročí od založení první továrny textilního odvětví, jež se stalo základem veškerého pozdějšího průmyslu moravské metropole. Výstava byla netradičně doprovázena románem spisovatelky Kateřiny Tučkové *Fabrika*, ságou rodiny textilních továrníků Offermannů, a tradičně odbornou publikací o fenoménu textilního průmyslu v Brně.

Počet návštěvníků v roce 2015: 7 148 (celková návštěvnost: 8 179)

Horizonty modernismu – Zdeněk Rossmann (1905–1984)

Uměleckoprůmyslové muzeum, přízemí
15. 5. – 13. 9. 2015

Kurátoři: PhDr. Marta Sylvestrová, prof. Jindřich Toman

Monografická výstava Zdeňka Rossmanna (1905–1984), významného představitele české modernistické architektury, scénografie, výstavnictví a grafického designu, představila autorovy práce z meziválečného období a výběr z jeho pozdního díla po roce 1945. Rossmann je i přes svůj mezinárodní věhlas známý hlavně historikům umění zaměřeným na grafický design. Cílem výstavy bylo zaplnit tuto neznalost ukázkami širokého výběru prací, které dokumentují význam jeho postavení v české meziválečné avantgardě, stejně jako jeho důležité místo v mezinárodní síti modernistických grafických designérů. Výstavní projekt prezentoval Rossmannovy nejvýraznější práce ve scénografii, architektuře, typografii, plakátové tvorbě a knižním designu a poskytl zasvěcený přehled o překvapivě širí spektra médií, jimiž se tento modernistický designér zabýval.

Počet návštěvníků: 957

Jan Svoboda: Nejsem fotograf

Uměleckoprůmyslové muzeum, přízemí a výstavní síň Camera
20. 11. 2015 – 21. 2. 2016

Kurátoři: Mgr. Jiří Pátek, Mgr. Petr Ingerle

Výstava se stala výstupem širšího projektu, v jehož rámci byla zpracována autorova pozůstalost zakoupená v roce 2006. Koncepti výstavy motivovaly zejména výsledky, jež přineslo zpracování autorova listinného archivu, archivu negativů a pozitivů, z nichž se pozůstalost skládala. Možnost nahlédnout skrze tyto dokumenty do autorova soukromého a pracovního života umožnila ukázat nejen jeho uměleckou, ale i civilní podobu. Výstava se nově podívala na Svobodův vztah k Josefu Sudkovi, k fotografování na zakázku a navíc, v rámci speciální sekce, ukázala tvorbu patnácti o generaci mladších fotografů a fotografek, kteří byli na přelomu

70. a 80. let naladění na stejnou vlnu. Vystaveny byly tři stovky artefaktů převážně ze sbírek Moravské galerie v Brně, doplněné předměty ze soukromých i státních sbírek.

Počet návštěvníků v roce 2015: 1 163 (celková návštěvnost 2 758)

Věci a slova. Umělecký průmysl, užité umění a design v české teorii a kritice 1870–1970

Uměleckoprůmyslové muzeum, výstavní prostor Respirium
15. 5. 2015 – 10. 1. 2016

Kurátorky: Mgr. Andrea Březinová, doc. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D.

Autorky: doc. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D., PhDr. Pavla Pečínková, CSc., doc. Mgr. Martina Pachmanová, Ph.D.

Výstava prezentovala umělecký průmysl od konce 19. století přes užité umění modernismu s efektivně uspořádanou kuchyní a typovým nábytkem až po poválečný design televize nebo tranzistorového rádia. Byla sestavena z různých typů předmětů, včetně řemeslných výrobků, průmyslového designu, nábytku, textilního designu a módy. Vedle cenných muzejních exponátů zahrnovala všední anonymní věci každodenního užívání. Instalace vycházela z nehierarchizovaného uspořádání předmětů, které zdůraznilo autenticitu spíše než originalitu, a vypovídalo tak o formování hmotné kultury jako celku.

Počet návštěvníků v roce 2015: 2 044 (celková návštěvnost: 2 166)

Dagmar Hochová 1926/2012

Uměleckoprůmyslové muzeum, výstavní síň Camera
19. 12. 2014 – 12. 4. 2015

Kurátor: Mgr. Jiří Pátek

Je asi málo žen fotografek, které by si veřejnost oblíbila v takové míře jako Dagmar Hochovou. Její kariéra byla hlavně v 50. a 60. letech profesně spojena s obrazovými žurnály orientovanými na tzv. humanitní fotografii. Právě to je zřejmě důvod, proč je dnes vnímána jako fotografka dětí. Objektivně vzato je však takový obraz zkreslený. Fotografický archiv Dagmar Hochové, který Moravská galerie získala v roce 2013 do svého vlastnictví a který výstava reflektovala, ukázal osobnost autorky a její tvorbu komplexněji. Významná část jejích snímků je zaměřena na události kulturně politického rázu. Na intelektuální a umělecké elity, tematiku spjatou s národní identitou nebo na zlomové okamžiky naší historie.

Počet návštěvníků v roce 2015: 1 301 (celková návštěvnost: 1 513)

Miroslav Tichý: Ženy a ženy

Uměleckoprůmyslové muzeum, výstavní síň Camera
5. 6. – 13. 9. 2015

Kurátoři: Mgr. Jiří Pátek, Mgr. Petr Ingerle

Miroslav Tichý je monotematický, jeho tvůrčí život vyplnila téměř bezvýtku žena. Není však umělcem jednoho média, v Tichého soukromém světě měly vedle fotografování důležité místo i malba, kresba a grafika. Fotografie ovšem poutala více pozornosti schopností přesvědčivěji navodit atmosféru napětí mezi voyeurstvím a platoničností, které podmalovávají autorovu legendu.

Počet návštěvníků: 1 454

PODESTA

Novodobé využití bývalého Votivního sálu pro výstavní aktivity započalo z iniciativy kurátorů UMPRUM v roce 2009. Záměrem bylo přiblížit návštěvníkům některé části sbírek v nových souvislostech, a tak zároveň ukázat šíři a bohatost sbírkového materiálu Moravské galerie. V roce 2015 byla tato série ukončena s ohledem na to, že prostorem pro testování výstavních možností a témat bude stálá expozice, která by měla projít zásadní proměnou.

Lidová keramika ze sbírky Moravské galerie v Brně

Výstavní prostor Podesta, Uměleckoprůmyslové muzeum
14. 7. – 20. 9. 2015

Kurátorka: Mgr. Andrea Husseiniová

Produkci lidových džbánkařů Moravy a západního Slovenska zastupují ve sbírce MG nádoby běžné denní potřeby, ale také originální figurální práce. Nejstarší výrobky spadají do druhé poloviny 18. století a končí u lidových projevů počátku 20. století.

DESIGN.LIVE!

DESIGN.LIVE!, realizovaný od listopadu 2013, je prostor pro současný design, který do stálé expozice užitého umění Moravské galerie v Brně vnáší aktuální trendy na poli české designérské scény. V cyklu čtvrtletních prezentací představuje zajímavé osobnosti, výjimečné realizace, originální projekty a také zcela exkluzivně uvádí novinky produktů, jejichž vůbec první prezentace se uskuteční právě na půdě MG.

V roce 2015 proběhla prezentace *UNOSTO: Kolektivní laboratoř, Alešbáry – ki-mono, Daniel Piršč, Klára Šípková: Osmnáct.*

Celkový počet návštěvníků v roce 2015: 5 359

UNOSTO: Kolektivní laboratoř

Součást projektu *DESIGN.LIVE!*, stálá expozice, Uměleckoprůmyslové muzeum
26. 6. 2014 – 4. 1. 2015

Kurátorka: PhDr. Alena Krkošková

Skupina mladých českých šperkařů UNOSTO představila nové a netradiční přístupy k autorskému šperku inspirovanému přírodní jevy, matematickými zákony, ale také technickými i estetickými vlastnostmi materiálů, se kterými pracují.

Alešbáry – ki-mono

Součást projektu *DESIGN.LIVE!*, stálá expozice, Uměleckoprůmyslové muzeum
29. 1. – 7. 6. 2015

Kurátorka a autorka: Mgr. Andrea Březinová

Oděvní značku alešbáry tvoří autorský pár Bára Šeligová a Aleš Šeliga. Podstatu práce alešbáry tvoří především dokonalé stříhy a precizní výběr materiálů. Kolekci modelů spojuje motiv typického japonského kimona, který se tvorbou alešbáry prolíná pravidelně.

Daniel Piršč

Součást projektu *DESIGN.LIVE!*, stálá expozice, Uměleckoprůmyslové muzeum
25. 6. – 8. 11. 2015

Kurátorka: PhDr. Alena Krkošková

Designér Daniel Piršč patří k renomovaným osobnostem současné domácí i zahraniční scény. Od roku 2005 provozuje autorský ateliér Studio Pirsce Porcelain v Mikulově. Ve své tvorbě propojuje tradiční křehký materiál s funkčním, jednoduchým a nevšedním řešením.

Klára Šípková: Osmnáct

Součást projektu *DESIGN.LIVE!*, stálá expozice, Uměleckoprůmyslové muzeum
25. 11. 2015 – 3. 4. 2016

Kurátorka: PhDr. Alena Krkošková

Klára Šípková vystudovala šperk na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, věnuje se zejména navrhování a výrobě šperků, ale příležitostně zamíří i do dalších oblastí designu. K výrobě šperků využívá nejmodernější průmyslové technologie, ale nezapomíná ani na pečlivé ruční řemeslné zpracování.

PRAŽÁKŮV PALÁC

Brněnský Devětsil a multimediální přesahy umělecké avantgardy

Pražákův palác, hlavní výstavní prostor v přízemí
28. 11. 2014 – 26. 4. 2015

Kurátoři: Mgr. Petr Ingerle, Mgr. Lucie Česálková, Ph.D.

Existence Brněnského Devětsilu, celým názvem „Brněnský Devětsil, svaz pro propagaci a tvorbu novodobé činné kultury“, představuje pozoruhodnou a neprávem opomíjenou kapitolu brněnského kulturního života. Jde o uskupení, které má, na rozdíl od jiných literárních a uměleckých spolků, globální a internacionální ráz. Krátká činnost Brněnského Devětsilu, ohraničená lety 1923–1927, nepředstavovala pouze úzce vymezenou regionální aktivitu, ale lze ji vnímat i jako důležitý počín v širším poli moderní kultury. A to nejen v rámci brněnského kulturního života, ale i v rovině popularizační, politické a novinářské. Výstava realizovaná v Moravské galerii v Brně je doprovázena publikací, která se pokouší především o vyličení okolností vzniku a průběhu činnosti spolku, tak jak je odráží zejména dobová korespondence Karla Teigeho, Artuše Černíka a Jaroslava Bohumila Svrčka.

Počet návštěvníků v roce 2015: 660 (celková návštěvnost: 1 177)

Václav Stratil: Nedělám nic a jiné práce

Pražákův palác, hlavní výstavní prostor v přízemí
29. 5. – 31. 7. 2015

Kurátoři: Mgr. Jiří Ptáček, Mgr. Petr Ingerle

Výstava Václava Stratila s názvem *Nedělám nic a jiné práce* realizovaná v Moravské galerii v Brně se stala vůbec prvním shrnutím tvorby tohoto významného českého umělce za uplynulého půl druhého desetiletí. Výstava byla pořádána v souvislosti s cenou Michala

Ranného, udělenou Moravskou galerií v Brně a Společností přátel Moravské galerie v Brně Václavu Stratilovi na sklonku roku 2014. Tato cena je udělována výrazné osobnosti na poli výtvarného umění. Jedním z kritérií výběru laureáta je také jeho vliv na mladou generaci. V případě Václava Stratila navíc porota ocenila autora s přímým vztahem k brněnskému kulturnímu prostředí.

Počet návštěvníků: 1 321

Cena Jindřicha Chalupického

Pražákův palác, hlavní výstavní prostor v přízemí
25. 9. 2015 – 17. 1. 2016

Kurátoři: Karina Kottová, M. A., Ph.D., Mgr. Ondřej Chrobák

Dlouhodobá výstavní dramaturgie Moravské galerie byla v roce 2015 poprvé obohacena o prezentaci *Finále Ceny Jindřicha Chalupického*, která je udělována výrazným mladým umělcům pod 35 let. Moravská galerie uzavřela dlouhodobou smlouvu se Společností Jindřicha Chalupického, hlavním organizátorem ocenění, a Národní galerií v Praze, která zajišťuje pravidelné střídání finálové výstavy mezi Prahou a Brnem po dobu příštích šesti let. To považuje Moravská galerie za trojstranně výhodnou úmluvu, z níž plyne maximální forma institucionální podpory současného umění. Finalisty ročníku 2015 byli Vojtěch Fröhlich, Pavla Sceranková, Pavel Sterec, Lukáš Karbus a Barbora Kleinhamplová. Mezinárodní komise vybrala jako laureátku CJCH Barboru Kleinhamplovou.

Počet návštěvníků v roce 2015: 3 363 (celková návštěvnost: 3 846)

ATRIUM PRAŽÁKOVA PALÁCE

Výstavní prostor označovaný jako Atrium se původně nacházel v nejvyšším patře budovy. Z bezpečnostních důvodů byl posléze přesunut do 1. patra, 1. 12. 2015 se díky rekonstrukci Pražákova paláce vrátil na původní místo.

Václava Girsy: Bratři, držme se

Atrium Pražákova paláce (1. patro)
28. 11. 2014 – 26. 4. 2015

Kurátorka: Mgr. Yvona Ferencová, Ph.D.

Expresivní malby Václava Girsy jsou čistými extrakty vzhledů autora, stenografickými záznamy křížících a prolínajících se realit vrstvených v souhrnný korpus obsahující všechny dimenze a témata významná pro daný celek. Na první pohled zdánlivě jasná a lehce čitelná kresebná zkratka snadno dešifrovatelného znaku je pouhou návnadou, pootevřenými dveřmi zvoucími k průzkumu vnitřního prostoru skrytých obsahů díla.

Počet návštěvníků v roce 2015: 637 (celková návštěvnost: 863)

Boris Ondreička: Propast

Atrium Pražákova paláce (4. patro)
1. 12. 2015 – 28. 2. 2016

Kurátorka: Mgr. Jana Písaříková

V rámci této instalace si autor počínal jako nonkonformní encyklopedista. Pomocí vyhledávání v online archivech a na Googlu shromáždil historický materiál věnovaný vývoji materiální kultury. K jednotlivým množinám významů, které z archivu generoval, přiřazoval kategorie prostřednictvím svého autorského textu. Snaha o kategorizaci a typologii se ovšem záměrně tříštila. Text a obraz vstupovaly do nesčetného množství vzájemných vztahů, překrývaly se, doplňovaly a vylučovaly.

Počet návštěvníků v roce 2015: 1 845 (celková návštěvnost 2 722)

KNIHOVNA

Nejkrásnější české knihy roku 2013

Knihovna Moravské galerie, Pražákův palác
10. 10. 2014 – 12. 1. 2015

Kurátorka: PhDr. Hana Karkanová

Výstava představila výsledky soutěže pořádané každoročně Památkem národního písemnictví v Praze a Ministerstvem kultury ČR. Ve 49. ročníku soutěžilo 250 knižních titulů od 104 nakladatelských subjektů. Vystaveny byly práce oceněné a užší výběr, jenž tvoří špičku současné české kultury.

Počet návštěvníků v roce 2015: 24 (celková návštěvnost 636)

Nejkrásnější české knihy roku 2014

Knihovna Moravské galerie, Pražákův palác
1. 12. 2015 – 6. 3. 2016

Kurátorka: PhDr. Hana Karkanová

Do jubilejního 50. ročníku soutěže nejkrásnější české knihy roku 2014 se přihlásilo 156 nakladatelských subjektů s 262 knihami, včetně 29 studentských prací z 6 vysokých škol. Soutěžilo se v tradičních kategoriích, nově byla v letošním ročníku zavedena kategorie bibliofilie a autorská kniha.

Počet návštěvníků v roce 2015: 315 (celková návštěvnost: 706)

MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC

Kupezky. Mistr a jeho okruh

Místodržitelství palác, hlavní výstavní prostor v přízemí
14. 11. 2014 – 17. 5. 2015

Kurátor: Mgr. Ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

Koncepce: prof. Eduard A. Safarik, Mgr. Ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

Výstava představila barokní portrét 18. století v jeho nejrůznějších podobách. Hlavním reprezentantem tohoto významného druhu malířství ve střední Evropě byl Johann Kupezky (1666–1740), jehož tvorba byla na výstavě zastoupena několika díly. Prostřednictvím výběru a ikonografického zaměření obrazů nejen od Kupezkého, ale i od dalších umělců, kteří byli buď

Mistrovými žáky, nebo tvořili v podobném stylu jako on, se před návštěvníkem výstavy rozvinul svět po prestiži toužících umělců a nádheremilovné aristokracie, z nichž mnozí dodávali lesk císařskému dvoru ve Vídni. Jednotlivé exponáty skýtaly možnost seznámit se s různými malířskými styly a manýrami známých i méně známých umělců 18. století, jako byli např. Johann Gottfried Auerbach, Petr Brandl, Gottfried Eichler, Maximilian Hanl, Martin van Mytens ml., Franz Anton Palko, Andrea Pozzo, Francesco Trevisani, Paul Troger ad.

Počet návštěvníků v roce 2015: 2 444 (celková návštěvnost 3 524)

Zastihla je noc. Čeští umělci ve Francii 1938–1945

Místodržitelský palác, hlavní výstavní prostor v přízemí
11. 9. 2015 – 10. 1. 2016

Kurátorka: PhDr. Anna Pravdová, Ph.D.

Projekt Moravské galerie v Brně a Galerie výtvarného umění v Chebu ve spolupráci s Národní galerií v Praze mapuje dosud neznámou kapitolu česko-francouzských vztahů ve výtvarném umění a prezentuje díla českých umělců, kteří prožili 2. světovou válku ve Francii. Nejdůkladněji výstava prezentovala osudy skupiny umělců kolem Adolfa Hoffmeistra a Aléna Diviše, kteří byli po vypuknutí války obviněni ze spolupráce s komunisty, následně strávili půl roku na samotce ve vězení a přes Maroko a Karibik prchli do Spojených států. Vedle toho objevila díla dříve téměř nereflktovaných umělců (Tita) i přiblížila tvorbu umělců, kteří jsou s Francií ikonicky spojováni (Šíma). Projekt byl obohacen o široký doprovodný program zahrnující např. Noci ve výstavě, projekce filmů, představení opery Brundibár, zvukově-světelné instalace nebo komentované prohlídky.

Počet návštěvníků v roce 2015: 3 692 (celková návštěvnost 4 567)

Hands-on Urbanism

Místodržitelský palác, Knihovní sál
26. 11. 2015 – 17. 1. 2016

Kurátoři: Ing. arch. Jan Kristek, Ph.D., Mgr. Rostislav Koryčánek, Mgr. Markéta Žáčková, Ph.D.

Autorka a kurátorka: Elke Krasny

Výstava prezentovala patnáct historických i současných příkladů vývoje měst spojených s fenoménem městského zahrádkaření.

Počet návštěvníků v roce 2015: 177 (celková návštěvnost 319)

KABINET

Poděbradský mýtus. Jiří z Kunštátu a Poděbrad v českém umění 19. století

Místodržitelský palác, Kabinet
13. 11. 2014 – 22. 2. 2015

Kurátor: Mgr. Petr Tomášek

Výstava představila podobu kultu „husitského krále“ Jiřího z Poděbrad, jenž se v době tzv. národního obrození stal pro emancipující se českou společnost významným symbolem státnosti.

Výstava se konala ve spolupráci s Národním památkovým ústavem v rámci projektu Rok pánů z Kunštátu.

David Černý: Jesus Christ

Kabinet, Místodržitelský palác
15. 4. 2015 – 3. 4. 2016

Kurátor: Mgr. Ondřej Chrobák

Krátkodobá intervence do stálé expozice starého umění v Místodržitelském paláci ukázala možné konotace a významy tradičního tématu církevního umění transformované do současnosti.

JURKOVIČOVA VILA

Prostory Jurkovičova ateliéru v prvním patře, v nichž architekt se svými spolupracovníky vytvářeli projekty staveb a interiérů, je určen pro krátkodobé výstavy. Jejich návštěva je součástí prohlídkového okruhu vily.

Krajinou koncernovaného designu

Jurkovičova vila
25. 4. 2014 – 31. 5. 2015

Kurátorka: Mgr. Martina Lehmannová

Jurkovičovu vilu je nutné vnímat také jako pozoruhodnou ukázkou využití nejnovějších technologií, jaké na počátku 20. století existovaly. Dušan Jurkovič byl technologiemi fascinován, rád začleňoval do svých projektů různé technické novinky a snažil se jim dát aktuální podobu. Podobně je na tom dvojice světově uznávaných designérů Martin Immrich a Jiří Příbyl ze Studia Koncern. Absolventi brněnské FaVU patří mezi nejúspěšnější české designéry – což dokládá mimo jiné i vlastnictví červených puntíků – Red Dot Design Award, analogie Oscara pro designéry. Jejich tvorba osciluje mezi konceptuálním uměním a designem v nejryzejším slova smyslu. Vytvořili celou řadu velmi seriózních projektů designu skla pro firmy Rückl Crystal, Bomma, brand sklo pro Becherovku (kolekce z roku 2008 ve sbírkách MG), elementy pro skleněnou stěnu pro Lasvit (2010). Světovou proslulost si získali dětskými autosedačkami pro firmu Cybex.

Počet návštěvníků v roce 2015: 2 454 (celková návštěvnost: 6 374)

Modfolk. Modernita v lidovém.

Ateliér designu oděvu a obuvi Liběny Rochové na UMPRUM

Jurkovičova vila
26. 6. – 13. 12. 2015

Kurátorky: Mgr. Andrea Březinová, doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D.

Autorka: doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D.

Projekt *Modfolk* byl do jisté míry poctou symbióze moderního a lidového, o kterou usiloval Dušan Jurkovič. Východiskem pro tuto výstavu byla snaha samostatně tematizovat propojení aktuálního designu s lidovou tradicí dnes. Galerie oslovila módní návrhářku Liběnu Rochovou,

kteřá se už od konce 80. let, kdy spolupracovala s ÚLUVem, velmi originálně zabývala otázkou reflexe tradic v módním designu. Téma „modernity v lidovém“ bylo zadáno studentům Ateliéru oděvu a obuvi na UMPRUM jako semestrální úkol se záměrem prezentovat jejich práce na výstavě v Jurkovičově vile. Moderní reinterpretace výsledných oděvů vycházela z formální prostoty, jednoduché střižové konstrukce, praktičnosti a rezné kvality přírodních materiálů, pro lepší koncentraci na koncepci a formu byla barevná škála omezena na šedou a materiál na len a plst'.

Počet návštěvníků: 2 422

RODNÝ DŮM JOSEFA HOFFMANNA

Privátní Josef Hoffmann

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici u Jihlavy
24. 5. 2015 – 5. 6. 2016

Kurátoři: Mgr. Martina Lehmannová, Rainald Franz (MAK Vídeň)

Výstava představila předměty, které v minulosti vlastnil Josef Hoffmann a vybavil jimi svůj rodný dům v Brtnici. V centru pozornosti to byly kusy z produkce Wiener Werkstätte, lidové výšivky a osobní fotografie. Zároveň výstava představila tvorbu současných designérů a jejich privátní bytí. Podnětným vstupem do soukromí Josefa Hoffmanna je jeho autobiografie, která byla připravena, stejně jako výstava v rámci spolupráce mezi Moravskou galerií v Brně a MAK – Rakouským muzeem užitého a současného umění ve Vídni.

Počet návštěvníků v roce 2015: 950

Prezentace výstav MG v jiných výstavních síních v ČR a v zahraničí

SOME OF THAT JAZZ! Jazzový plakát ze sbírek Moravské galerie v Brně

Univerzitní kino Scala

4. 3. – 27. 4. 2015

Hudební plakát ze sbírek Moravské galerie v Brně

Univerzitní kino Scala

15. 10. – 30. 11. 2015

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Univerzitní kino Scala ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně představují návštěvníkům kina tematické výběry plakátů z bohatého sbírkového fondu Moravské galerie v Brně. Výběr je vždy úzce tematicky zaměřen v souvislosti s programem Univerzitního kina Scala a kurátorsky připraven Moravskou galerií v Brně.

Jaromír Funke and Avant-garde Photography in Czechoslovakia 1922–1950

Kumu Art Museum, Tallinn, Estonsko

15. 5. – 30. 8. 2015

Kurátor: PhDr. Antonín Dufek

Moravská galerie v Brně ve spolupráci s Muzeem umění v Tallinnu připravila mimořádnou fotografickou výstavu, která sestávala z výběru avantgardních děl čtyřiceti osmi umělců z Československa a z téměř kompletní fotografické tvorby Jaromíra Funkeho ze sbírky Moravské galerie. Prezentovaná díla spolu s odborně zpracovanou koncepcí výstavy představila komplexně vývoj a fotografickou tvorbu od roku 1922 do roku 1950 zastoupenou ve sbírce Moravské galerie v Brně.

Externí odborná spolupráce pracovníků MG

Zen Plzeň – Město jako výstava, Plzeň 2015, duben–listopad 2015, kurátor Mgr. Rostislav Koryčánek

Zahrady: Jan Karpíšek, Martin Zálešák, Vladimír Kokolia, Jitka Válová, Eva Juračková, Lukáš Karbus, Ivana Hejduková, Eugenio Percossi, Olga Fryčová Hořavová, Galerie města Blanska, 25. 4. – 27. 5. 2015, kurátorka Mgr. Jana Písaříková

Myšlenky spatřené: Vladimír Kokolia, Karel Pivoňka, Galerie města Blanska, 6. 6. – 10. 7. 2015, kurátorka Mgr. Jana Písaříková

Slza vítězů: František Pavůček, Dům umění města Brna, Galerie G99, 7. 10. – 8. 11. 2015, kurátorka Mgr. Jana Písaříková

Jiří Valoch: Merde, Tranzit, Praha, 13. 10. – 29. 11. 2015, kurátorka Mgr. Jana Písaříková

Sonny Halas: Cestou, Galerie města Blanska, 21. 11. – 31. 12. 2015, kurátorka Mgr. Jana Písaříková

NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG

Počet návštěvníků MG v roce 2015	92 244
Stálé expozice	14 822
Pražákův palác	3 669
Uměleckoprůmyslové muzeum	6 231
Místodržitelský palác	4 922
Josef Hoffmann. Inspirace	1 113
Dušan Jurkovič. Architekt a jeho dům	5 297
Krátkodobé výstavy	23 204
Edukační a doprovodné programy	45 934
Edukační programy	5 016
Doprovodné programy	40 918
z toho Brněnská muzejní noc 2015	14 882
Knihovna MG	1 874

V rámci pronájmů prostor v Pražákově paláci, Uměleckoprůmyslovém muzeu a Místodržitelském paláci navštívilo stálé expozice 1 576 návštěvníků (započítání v návštěvnosti).

Návštěvnicky nejúspěšnější výstavy

Brno – moravský Manchester. 250 let metropole textilního průmyslu	8 179
Zastihla je noc. Čeští umělci ve Francii 1938–1945	3 846
Kupezky. Mistr a jeho okruh	3 524

AKTIVITY ODDĚLENÍ PRO PRÁCI S VEŘEJNOSTÍ

Hlavním cílem činnosti oddělení pro práci s veřejností Moravské galerie v Brně je vytváření otevřeného prostoru, který pomáhá navazovat vzájemné vztahy mezi institucí, širokou veřejností, umělci i uměleckou obcí též s přihlédnutím ke specifickým požadavkům zejména obyvatel města Brna a Jihomoravského kraje. Oddělení pro práci s veřejností se snaží aktivně vytvářet podmínky pro stávající i nové návštěvníky, reagovat na aktuální dění na výtvarné scéně i v sociopolitickém kontextu a hledat inovativní způsoby práce s recipienty.

Školy

Nabídka edukačních programů navazuje na rámcové vzdělávací programy a školní vzdělávací programy výuky jednotlivých stupňů škol, zájmových uměleckých škol a speciálních škol pro žáky se specifickými potřebami. Programy jsou realizovány ve všech expozicích Moravské galerie v Brně a jsou nabízeny i k aktuálním výstavám. Edukační programy s propracovanou metodikou nejsou zaměřené pouze na výuku výtvarné výchovy, ale jsou tvořeny s přesahem do příbuzných předmětů. Zaměřují se i na průřezová témata RVP – multikulturní výchovu, mediální výchovu, environmentální výchovu, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Pro školní rok 2014/2015 byla realizována aktualizovaná nabídka pro školy. Pro celkový přehled všech edukačních programů pro školní rok 2015/2016 byla zahájena práce na nové grafické podobě edukační brožury. Tato nabídka byla aktualizována a upravena i v elektronické podobě.

Nejúspěšnějšími edukačními programy byly programy k výstavám *Brno – moravský Manchester. 250 let metropole textilního průmyslu* (12. 12. 2014 – 12. 4. 2015) a *Zastihla je noc. Čeští umělci ve Francii 1938–1945* (11. 9. 2015 – 10. 1. 2016), např. *Smutné továrny, Látky nejlepší široko daleko, Průmyslové dědictví, Pohlednice z Maroka, Selfie z 2. světové války, Zažít válku*. Ve stálých expozicích jsou nejčastěji navštěvovány programy *Umění šesti století, V dílně středověkého mistra a Jak se měří čas*. Edukační programy se konaly také v Jurkovičově vile, například hojně navštěvovaný program *Na návštěvě*. Programy připravily a následně realizovaly Olga Búciová (Jurkovičova vila), Martina Kopecká (Uměleckoprůmyslové muzeum), Markéta Skotáková (Místodržitelství palác) a Eva Strouhalová (Pražákův palác).

Při realizaci programů jsme také využívali spolupráci s externími lektory, většinou studenty a absolventy Pedagogické a Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a s dobrovolníky. Studenti galerijní pedagogiky na PdF MU absolvovali v Moravské galerii povinnou praxi s konzultacemi u Evy Strouhalové.

Ve spolupráci s Národní galerií v Praze, DOX a MeetFactory jsme spolupřáteli 6. ročník celorepublikové výtvarné soutěže *Máš umělecké střevo?* pro studenty středních škol. Semifinále této soutěže se uskutečnilo za účasti stovky studentů v Místodržitelství paláci MG.

Nadále jsme spolupracovali na realizaci Kulturní akademie třetího věku, která nabízí vzdělání seniorům.

Umožnili jsme několika desítkám studentů z ČR i zahraničí vykonat v Moravské galerii odbornou praxi.

Prezentace edukačních aktivit oddělení proběhla na konferenci *Poznáváme minulost Moravy*, pořádané gymnáziem Integra v rámci mezinárodního projektu EU Učíme o Moravě. Nadále se rozvíjela spolupráce v projektu *Junge Uni / Mladá univerzita* s Krajem Vysočina – organizovali

jsme workshop v RDJH v Brtnici. Dětským návštěvníkům jsme se věnovali i o letních prázdninách, kdy jsme pro ně připravili čtyři týdenní výtvarné kurzy v RDJH v Brtnici, Uměleckoprůmyslovém muzeu a nově také ve spolupráci s Filharmonii Brno. Pravidelné návštěvy handicapovaných dětí a mládeže vyvrcholily týdenním mezinárodním workshopem ve spolupráci se společností Kunštát ProFUTURO – ateliérem Kreat.

Veřejnost

Při práci s veřejností jsme se snažili o vytvoření nových typů programů a projektů zaměřených na maximální zpřístupnění expozičních i otevření Moravské galerie v Brně jako takové.

Veřejnosti byla určena také nabídka zajímavých vzdělávacích cyklů přednášek i jednotlivých programů zaměřených na dlouhodobé expozice i aktuální výstavy, jejichž cílem je otevírat galerii širokému návštěvnickému spektru.

Největším oceněním bylo druhé místo v soutěži pečeti kvality Grundtvig, pořádané Domem zahraničních služeb, za mezinárodní projekt ETNA – Exploring technologies and new approaches in art education for senior adults (EU Grundtvig partnerství), který se věnoval výměně zkušeností v oblasti kultury a práce se seniory.

Pokračovali jsme v rozvíjení dobrovolnického programu, který umožňuje aktivně zapojovat širokou veřejnost do dění v Moravské galerii, největší podíl dobrovolníků byl z řad studentů.

Brněnská muzejní noc

Brněnská muzejní noc proběhla 16. května 2015. Moravská galerie v Brně nabídla veřejnosti bohatý program, kterého se účastnilo 14 882 návštěvníků. Kromě kurátorských komentovaných prohlídek a možnosti navštívit galerijní knihovnu se mohli návštěvníci aktivně účastnit tří otevřených workshopů, projekce pohyblivých obrazů, divadla, interaktivní projekce či si nechat vytvořit svůj portrét ve výstavě *Kupezky. Mistr a jeho okruh*. Ve spolupráci s Café PRAHA se na nádvoří Pražákova paláce konala akce s názvem *Muzejní Noise* sestávající z promítání, koncertů, zvukové a světelné instalace.

Doprovodné programy

V roce 2015 nabízela Moravská galerie v Brně ucelené cykly přednášek: *Středověk JinaX*, *Design.live!*, *Videogram*, *Prostor pro ...*, *Inspirativní rána*, *Fotografie: Podoby a role moderního média*, *Dialogy s historií*, *Galerie pod lupou*, *Exkurze za světem umění*, *AGD2 openspace*.

K aktuálním výstavám se konaly cykly výtvarných dílen *Vymalováno!* pro děti 2–6leté, *Sobotní ateliéry* pro děti 6–15leté, *Rodinná odpoledne*, výtvarné dílny pro zdravotně znevýhodněné a komentované prohlídky a exkurze pro seniory *Creativ 60+*, v létě pak výtvarné dílny pro děti na nádvořích.

Během školního roku byly nabízeny edukační programy ke stálým expozicím a vybraným aktuálním výstavám. Zcela nová nabídka edukačních programů byla vytvořena pro mateřské školy. Programově významná byla spolupráce s festivalem Jeden svět 2015. MG se aktivně zapojila do organizace celobrněnského Týdne výtvarné kultury.

V Pražákově paláci byla současně s projektem ART IS HERE otevřena nová Herna pro děti a 1. 12. úspěšně proběhla první dětská vernisáž v Moravské galerii.

Přehled doprovodných programů

Typ akce	Počet akcí	Počet návštěvníků
Doprovodné programy	383	40 918
Vernisáže	13	3 437
Komentované prohlídky	35	1 080
Přednášky, diskuse a prezentace	99	6 686
Konference a kolokvia	8	463
Filmové projekce	45	4 732
Divadelní představení	15	1 185
Hudební koncerty	14	1 391
Zájezdy a exkurze	4	112
Eventy	18	19 194
Programy pro děti a rodiny s dětmi	88	1 473
Workshopy pro dospělé	13	365
Programy pro seniory	22	622
Programy pro handicapované	9	178
Edukační programy	265	5 016
Edukační programy pro MŠ	48	922
Edukační programy pro 1. st. ZŠ	51	990
Edukační programy pro 2. st. ZŠ	79	1 588
Edukační programy pro SŠ	72	1 263
Edukační programy pro VŠ	15	253
Doprovodné a edukační programy celkem	648	45 934

Pořady pro veřejnost v roce 2015 navštívilo 45 934 osob.

SLUŽBY VEŘEJNOSTI

Moravská galerie v Brně je návštěvnický orientovanou institucí. Kromě rozmanité výstavní a kulturně-vzdělávací činnosti, zaměřené na různé cílové skupiny, proto nabízí i prostor k setkávání. Neméně důležitou a se službami veřejnosti úzce spjatou součástí činnosti MG je však rovněž distribuce informací o činnosti, produktech a službách, a to jak specializovaným odběratelům (médiá, partneři, odborníci, pedagogové), tak různým skupinám veřejnosti.

Propagace výstav a doprovodných akcí

V roce 2015 činila celková návštěvnost Moravské galerie v Brně 92 244 osob. Do zdánlivě oproti minulému roku nižší návštěvnosti se promítlo několik faktorů. Jednak byla pro její výpočet použita zpřesněná metodologie záznamu a vyhodnocení jednotlivých návštěvností, jako další se projevilo zejména „odstavení“ Pražákova paláce, který byl zcela zavřen po dva měsíce a jehož stálá expozice nebyla veřejnosti přístupná od července do listopadu včetně, a také změněný plán výstav v Místodržitelském paláci. V předchozích letech zde výstavy bezprostředně na sebe navazovaly, ale v roce 2015 byla ve výstavním plánu přetržka, od června do srpna v Místodržitelském paláci neprobíhala žádná veřejnosti přístupná výstava. Důležitým faktorem při posuzování návštěvnosti je i konání *Bienále grafického designu*. Ve srovnání s předchozím „nebienálovým“ rokem 2013 byla v roce 2015 návštěvnost aktuálních výstav a stálých expozic o 2 000 osob vyšší.

V roce 2015 se u propagace výstav podařilo rozšířit rozsah outdoorové reklamy formou smlouvy o spolupráci se společností Railreklam, která zajišťuje reklamu ve vlacích, nádražních budovách a na nástupištích, a dále se podařilo navázat spolupráci se společností JCDecaux, která spravuje CLV plochy v Praze. Rovněž došlo k rozšíření viditelných ploch galerie ve městě Brně, a to zejména v plakátovacích tubusech v centru města spravovaných Turistickým informačním centrem, dočasné billboardové plochy na ulici Besední a na jeřábu za Uměleckoprůmyslovým muzeem. Podařilo se navýšit počet bannerových ploch na oknech Místodržitelského paláce a došlo k obměně ploch na Pražákově paláci, které se z bannerových změnilo na billboardové a jejichž počet byl navýšen o tři kusy. Moravské galerii se tak podařilo získat výraznou propagační plochu na frekventované komunikaci. Pro *27. Bienále Brno*, které se bude konat v roce 2016, se podařilo rozšířit mediální partnery o „lifestylový“ časopis Elle.

Cíl zefektivnění některých zavedených postupů při přípravě marketingových kampaní jednotlivých výstav, doprovodných programů, edukačních programů a dalších aktivit MG se podařilo naplnit plánováním kampaní k jednotlivým výstavám s důrazem na vhodné načasování jednotlivých složek kampaně (outdoorová reklama, reklama v médiích – rozhlas, televize, časopisy a internetové portály) a zacílení na správné okruhy návštěvníků. Podařilo se také prohlubovat vzájemnou spolupráci s oddělením pro práci s veřejností a spolupracovat na definování cílových skupin doprovodných a edukačních programů Moravské galerie.

V rámci institucionální propagace se na sklonku roku 2015 změnil formát programu MG ze čtvrtletního na pololetní s tím, že veškeré doprovodné programy dostaly novou podobu v separátní tiskovině, která bude vycházet jednou za dva měsíce. Pololetní magazín MG se proměnil v atraktivnější a živější formát obohacený novými rubrikami, inzertním prostorem a novým způsobem distribuce (ve žlutých autobusech společnosti Student Agency) a distribucí na mailing list MG přímo tiskárnou (70% úspora nákladů oproti předchozí formě distribuce).

Samozřejmostí byla propagace na webových stránkách MG, u kterých je v roce 2016 plánována vizuální proměna spočívající v nové microsite na stávajícím webu, sociálních sítích (Facebook, Twitter, Instagram), pomocí newsletteru (pokračování v již nastaveném formátu MailChimp)

a inzerce u stabilních mediálních partnerů. U sociální sítě Facebook se galerie rozhodla jít cestou placené propagace, což vedlo k navýšení počtu fanoušků obecné stránky MG na 8 609 z necelých 6 000 v roce 2014.

Podařilo se navázat užší spolupráci s Masarykovou univerzitou a Univerzitním kinem Scala, přičemž v kině Scala se konaly výstavy filmových plakátů ze sbírek MG a na nádvoří Místodržitelského paláce probíhala přes léto filmová promítání, což byl další z řady kroků, jak vytvořit z Moravské galerie příjemné místo pro trávení času v centru města. Před každým promítáním běžela reklamní smyčka a částí jejího obsahu byly rovněž upoutávky na výstavy a akce v MG.

Ve spolupráci s oddělením pro práci s veřejností došlo k revizi sítě distribučních míst propagačních materiálů MG, koordinaci roznosů, rozšíření o cílenou distribuci na mateřské, základní, střední a vysoké školy a systematickou propagaci nejen v budovách MG, ale i v budovách Magistrátu města Brna, budově Ústavního soudu, městské části Brno-střed či v Turistickém informačním centru.

Oddělení marketingu a komunikace i nadále pokračovalo ve snaze o větší zviditelnění Jurkovičovy vily a Rodného domu Josefa Hoffmana, přičemž v rámci spolupráce čtyř brněnských vil usilovalo zejména o větší návštěvnický zájem o Jurkovičovu vilu, např. akce *Světýlka v Žabovřeskách*, *Kloboukový den*, či medializace skrze Českou televizi, která v prostorách Jurkovičovy vily natáčela volné pokračování *Četnických humoresek*.

Obchodní činnost

V rámci obchodní činnosti se podařilo dokončit jednání se společností NIKON a v loňském roce se na základě této spolupráce konala v Místodržitelském paláci tzv. *Nikon škola*. Spolupráce se společností PPG byla rozšířena o bezplatné natření zábradlí a květináčů v Jurkovičově vile.

V roce 2015 došlo k výrazné proměně obchodu v Uměleckoprůmyslovém muzeu, a to nejen vizuální, ale i co se sortimentu týče. Podařilo se navázat spolupráci se současnými českými designéry, jejichž výrobky doplňují knižní sortiment obchodu. Design Shop si klade za cíl nabízet jak čerstvé novinky na poli designu, tak vyvráslou tvorbu současných autorů skla, keramiky, šperků a dalších oborů. Obchody v rámci Moravské galerie diferencují svou nabídku tak, aby oslovily širší počet zákazníků a aby jejich náplň více korespondovala s výstavní náplní dané budovy.

V Pražákově paláci, který je zaměřen na současné a moderní umění, se podařilo v rámci rekonstrukce změnit polohu obchodu, otevřít nádvoří a nový vstup do budovy a představit moderní knihkupectví ve spolupráci s Maximem Velčovským. Dalším cílem v rámci obchodů MG bylo dořešení nejasností ve stavu skladu a tento cíl se také podařilo naplnit. K výrazným úsporám i navýšení některých tržeb došlo v obchodní činnosti oddělení, a to revizí komisionářských smluv, sortimentu zboží na prodejnách a částečným zavedením on-line plateb v e-shopu MG.

Partneři

Volný vstup do stálých expozic Moravské galerie v Brně je dlouhodobě umožněn za finanční podpory SPP CZ, a. s., expozice Moderního umění byla finančně podpořena společností Jet Investment Management, a. s. V oblasti sponzoringu se podařilo navázat spolupráci s partnery k jednotlivým projektům. Příkladem může být společnost DIS, spol. s r. o., která přispěla 100

000 korunami na průzkum Votivního sálu v Uměleckoprůmyslovém muzeu, společnost PPF Art a. s., která přispěla 250 000 korunami na výstavu *Jan Svoboda: Nejsem fotograf*, či spolupráce se společností Steilmann Praha spol. s r. o., která dodala košile pro pracovníky ostrahy a bezpečnosti sbírek s celkovou slevou 79 800 korun. Rovněž se podařilo sponzorsky zajistit občerstvení a květinovou výzdobu na vernisáži. Tržby z komerčních pronájmů činily 876 604 Kč, což znamená zvýšení o 70 000 Kč oproti roku 2014.

Knihovna MG

Knihovna Moravské galerie je veřejná muzejní knihovna zaměřená na literaturu zejména z oblasti výtvarného umění. Je považována za nejrozsáhlejší odbornou knihovnu tohoto druhu na Moravě a řadí se mezi renomované uměnovědné knihovny České republiky. Knihovna se nachází ve 3. patře Pražákova paláce v ulici Husova 18 a je přístupná denně kromě pondělí od 13.00 do 18.00 a v pátek od 10.00 do 16.00.

Rozsah knižního fondu

Počet knihovních jednotek	141 216
Přírůstky za rok 2015	1 859
z toho získáno nákupem	159
z toho získáno darem	1 207
z toho získáno výměnou	493

Knižní výměna

Do knihovny MG došlo ze zahraničí	212 titulů	v hodnotě 122 478 Kč
z institucí v ČR	314 titulů	v hodnotě 81 683 Kč
Publikace odeslané z MG partnerským institucím	182 titulů	v hodnotě 98 424 Kč
do institucí v ČR	246 titulů	v hodnotě 107 384 Kč

Výměna publikací vydaných Moravskou galerií v Brně za katalogy výstav jiných muzeí a galerií u nás i v zahraničí tvoří významný podíl v akviziční činnosti knihovny MG. V roce 2015 jsme udržovali výměnné styky s 44 galeriemi a muzei v ČR, dalších 62 partnerů pak představovaly významné instituce v cizině.

Služby čtenářům

Počet zaregistrovaných čtenářů	181
Počet čtenářských návštěv	1 715
Počet prezenčních i absenčních zápůjček	7 537
z toho v rámci meziknihovní výpůjční služby	96
Odborné bibliografické a faktografické porady	939
Zhotovení xerokopii pro potřeby čtenářů	566

Zpracování knižního fondu

Jmenná a předmětná katalogizace včetně retrokatalogizace	3 733
Analytický popis článků v domácích a zahraničních periodikách	217 titulů 327 záznamů

V roce 2015 se v knihovně vykonávaly standardní knihovnické činnosti, mezi které patří služby čtenářům, akviziční činnost, zpracování knihovního fondu, práce s knihovním systémem Verbis, revize fondu, knižní výměna a další nezbytné aktivity spojené s provozem knihovny. Jedním z nejdůležitějších úkolů knihovny je budování komplexní soustavy informačních zdrojů pro oblast umění a zpracování knihovních fondů v elektronické podobě a jeho vystavení na internetu. Zpřístupňování knihovního fondu na internetu představuje prioritní úkol knihovny. Ve sledovaném roce dosáhly virtuální návštěvy on-line katalogu, který je umístěn na webových stránkách Moravské galerie v Brně, počtu 37 712 vstupů, což představuje více než dvojnásobný nárůst oproti roku 2014. Díky elektronickému zpracování knihovního fondu a jeho dostupnosti v internetovém prostředí narůstají rovněž požadavky na meziknihovní výpůjční služby ze strany badatelů a studentů.

Katalogizační záznamy knihovny MG jsou vystaveny v Souborném katalogu ČR (www.caslin.cz). Knihovna MG je součástí Virtuální umělecké knihovny, sdružení devíti českých knihoven s příbuzným knižním fondem (NG, UPM, NTM, AVU, VŠUP, MG, Muzeum umění Olomouc, GVO Ostrava, ZČM Plzeň), které v roce 2015 pokračovalo v rozvíjení brány ART – Umění a architektura, jedné z oborových bran při Jednotné informační bráně Národní knihovny ČR (<http://art.jib.cz>). Portál ART umožňuje souběžné prohledávání nejen elektronických katalogů uvedených knihoven, ale i přístup k placeným databázím a dalším elektronickým zdrojům z oblasti umění a humanitních věd.

Pro střední školy a vysoké školy byly organizovány exkurze, na kterých se studenti různých typů škol seznámili s knihovnou a možnostmi získávání informací z uměnovědných oborů. Knihovna využila pracovní nabídky z řad dobrovolníků, kteří pomáhali zejména při skenování výstavních katalogů a v zavádění čárových kódů.

Na rok 2015 knihovna opět získala dotaci na retrokatalogizaci knihovního fondu v grantovém programu VISK 5 Retrokon, díky které bylo vyhotoveno a odesláno do Souborného katalogu ČR 2 883 záznamů. Dále v roce 2015 knihovna poskytovala vzdálený přístup k licencovaným elektronickým zdrojům knihovny k databázím EBSCO a Manuscriptorium. Tento úkol jsme řešili ve spolupráci s knihovnami oborové brány ART v grantovém programu VISK 8b. Ve sledovaném roce jsme se podruhé zapojili do projektu MK ČR Česká knihovna, a rozšířili jsme tak akviziční činnost knihovny. Stejně jako každý rok probíhaly elektronické revize fondu. Pokračovali jsme revizí katalogů výstav, celkem se podařilo zrevidovat 27 135 exemplářů. Při revizi se skenovaly obálky katalogů a byly vkládány do webového katalogu.

V oblasti služeb jsme se zaměřili na zlepšení a zatraktivnění webového katalogu, a to vkládáním naskenovaných obálek a obsahů, celkem bylo pořízeno 17 390 skenů, což přináší našim uživatelům detailnější informace o vyhledávané literatuře. Kromě zvýšené informační hodnoty katalogu dochází i k pozitivním změnám jeho vizuální podoby.

Na jaře 2015 byly přestěhovány obě knižní sbírky knihovny, sbírka rukopisů a starých tisků a sbírka bibliofilů a moderní knižní vazby, z Pražákova paláce do společného depozitáře v Místodržitelství paláci. V rámci galerijní činnosti se knihovna podílela na třídění archivu Jiřího Valocha, na přípravě výstavy *Věci a slova* a zapojila se opět do akce *Muzejní noc*. Ve studovně knihovny se jako každý rok konala repríza výstavy *Nejkrásnější české knihy 2014*.

Významnou událostí v činnosti oddělení knihovny ve sledovaném roce bylo uspořádání 39. semináře knihovníků muzeí a galerií AMG ČR ve spolupráci s Knihovnickou komisí AMG, který se po půlroční přípravě uskutečnil 1.–3. září v prostorách Místodržitelství paláce. Celkem se ho zúčastnilo 98 knihovníků z celé České republiky za přítomnosti oficiálních hostů z Ministerstva kultury a Národní knihovny.

Archiv MG

Veřejný archiv s badatelnou sídlí v depozitární budově MG v Brně-Řečkovících, v ulici Terezy Novákové 64a. Archivní pracoviště současně vykonává i správu ústřední spisovny a odborný dohled nad výkonem spisové služby v MG.

Archivní fondy a sbírky

Archivní fondy a sbírky	36	262,99 bm
z toho archivní soubory v přímé správě	31	258,38 bm
z toho archivní soubory v evidenčním dohledu	5	4,61 bm
Výběr archiválií ve skartačním řízení	0	0 bm
Výběr archiválií mimo skartační řízení	1	0,78 bm
Inventarizace archivních fondů		1,41 bm
Počet zrestaurovaných a zkonzervovaných evidenčních jednotek		31

Fond Moravská galerie Brno je průběžně zpracováván formou manipulačního seznamu druhého typu. Kromě zpracování tohoto fondu byla uspořádána pozůstalost Jana Svobody, která byla dosud uložena ve sbírce fotografie. Práce na tomto fondu nebyly v roce 2015 uzavřeny a změny zaevidovány, není dokončena pomůcka a fond je do uzavření zápůjček stále veden jako v Archivu MG pouze evidovaný.

Badatelská agenda

Badatelské návštěvy	23
Badatelské dotazy (telefonické, e-mailové)	122
Písemné rešerše	0
Počet evidenčních jednotek vydaných badatelům k nahlédnutí	186
Počet zhotovených kopií a skenů	204
Počet zapůjčených evidenčních jednotek	41

Pracovníci archivu se v roce 2015 zapojili do realizace výstavy *Brno – moravský Manchester. 250 let metropole textilního průmyslu* (spolu s Andreou Březinovou) – přednášky, prohlídky výstavy a rozhlasové pořady k tématu výstavy. Dále spolupracovali s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou v Praze na přípravě publikace o Gottfriedu Semperovi. Připravili cyklus přednášek na Filozofické fakultě MU k uměleckému průmyslu v „dlouhém“ 19. století. Účastnili se příprav projektu NAKI k dějinám instituce, přípravy sbírkových katalogů a katalogu k iniciační roli UPM pro vznik dalších institucí.

V poslední čtvrtině roku došlo k personální změně – k 30. 9. 2015 byl ukončen pracovní poměr Mgr. Veroniky Vrzalové.

Agenda povolování vývozů předmětů kulturní hodnoty do zahraničí

Agendu povolování vývozů předmětů kulturní hodnoty do zahraničí podle zákona 71/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů zajišťovali v roce 2015 pověřeni odborní pracovníci PhDr. Kateřina Svobodová a Mgr. Ondřej Chrobák. Moravská galerie v Brně přijala celkem 67 žádostí o osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty, z toho bylo 16 žádostí o trvalý vývoz

užitého umění, 49 žádostí o trvalý vývoz volného umění a 2 žádosti o vývoz na dobu určitou. Ve všech případech bylo osvědčení k vývozu vydáno.

Dobrovolnický program

Během roku 2015 se do dobrovolnického programu Moravské galerie v Brně zapojilo 57 dobrovolníků, kteří k úspěšnému chodu instituce přispěli 3 876 odpracovanými hodinami, a 29 praktikantů, kteří odpracovali minimálně 1 160 hodin. Významnou měrou se dobrovolníci podíleli na všech aktivitách a programech připravovaných pro návštěvníky Moravské galerie v Brně. Dobrovolníci přispěli k úspěchu *Brněnské muzejní noci*. Podíleli se na přípravě výstav, asistovali při kolokviu BB, pomáhali s deinstalací výstavních prvků a zcela zásadní byla jejich pomoc při propagačních aktivitách spojených s výstavami a programem Moravské galerie v Brně. Mimo to jsme v roce 2015 spolupracovali s pěti stážisty, jež vyslala mimo jiné Boloňská univerzita, kteří v rámci své stáže přispěli 1 540 hodinami práce.

Společnost přátel MG (SPMG)

Společnost přátel Moravské galerie v Brně již od roku 1998 sdružuje příznivce MG a zájemce o výtvarné umění. Členům jsou pravidelně zasílány informace o dění v galerii, mají nárok na volný vstup do výstavních prostor MG, zvýhodněné vstupné na vybrané akce a též slevy na nákup publikací. Koordinace činnosti SPMG je součástí agendy oddělení pro práci s veřejností.

Novým formátem doprovodného programu pro členy Společnosti přátel se stala v roce 2015 tzv. Kurátorská zastavení, která členům podrobněji představovala práci jednotlivých kurátorů a sbírky MG.

Úspěšně bylo podáno pět žádostí o dotace v oblasti kultury a volnočasových aktivit dětí a mládeže, které ve spolupráci s MG byly použity na aktivity pro děti, mládež, dospělé, seniory a handicapované.

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2015 pokračovaly cykly výtvarných dílen pro dospělé a seniory *Creativ 60+*. Ve spolupráci se Společností přátel MG pořádá Moravská galerie v Brně každoročně *Letní výtvarné kurzy* – týdenní příměstské tábory zaměřené nejen na výtvarné umění, *Barevná dopoledne* – každotýdenní výtvarné workshopy na nádvoří Místodržitelského paláce určené dětem předškolního věku a jejich rodičům a výtvarné dílny pro handicapované *Mezi námi*.

Společnost přátel vyhlašuje ve spolupráci s MG každé dva roky soutěž o Cenu Michala Ranného udělovanou v oboru výtvarného umění. Laureátem 8. ročníku se stal Václav Stratil, jemuž v roce 2015 (29. 5. – 31. 7.) uspořádala Moravská galerie v Brně výstavu s názvem *Nedělám nic a jiné práce*, mapující jeho tvorbu.

Mimořádným počinem roku 2015 byl finanční dar Společnosti přátel MG, který Moravská galerie v Brně využila k získání unikátního díla barokního malíře Franze Antona Palka, které bylo vydraženo na aukci v Mnichově. Skica k obrazu pro letní refektář premonstrátského kláštera v Louce u Znojma (dnes Státní zámek Valtice) zachycuje císařovnu Marii Terezii s arcivévodou Leopoldem, Ferdinandem a Maxmiliánem. I díky příspěvkům od jednotlivých členů mohlo dojít k tomuto významnému doplnění sbírek. Obraz je názorným dokladem důležité role privátního mecenášství a také toho, že členství ve spolku je smysluplné.

MG jako poskytovatel veřejných standardizovaných služeb

Ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 483/2004 Sb., se muzea zřizovaná Ministerstvem kultury České republiky stala poskytovateli standardizovaných veřejných služeb. Na základě této zákonné normy zajišťuje MG veřejnosti poskytování těchto standardů:

- standard časové dostupnosti
- standard ekonomické dostupnosti
- standard fyzické dostupnosti
- Otevírací doba MG je od středy do neděle vždy od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek jsou výstavy přístupny až do 19 hodin. Návštěvní doba expozic a výstav, kterými Moravská galerie v Brně zpřístupňuje své sbírky, popřípadě umělecké předměty z výpůjček, stejně jako pořádání programových akcí, čerpajících z vlastních sbírkových předmětů nebo uměleckých předmětů vypůjčených, se veřejně oznamuje vývěskami na výstavních budovách, zprávou na internetových stránkách, tištěnými programy a dalšími propagačními materiály. V případě změny otevírací doby také prostřednictvím denního tisku a rádia.

Pro zabezpečení standardu ekonomické dostupnosti má MG propracovaný systém zvýhodněného vstupného. Bezplatnou návštěvu umožňuje dětem do 6 let, pedagogickému doprovodu školních skupin, po předložení platného průkazu pak také pracovníkům tisku a veřejnoprávních médií, studentům všech středních a vysokých škol s výtvarným a uměnovědným zaměřením, držitelům průkazu ZTP, ZTP-P včetně jejich doprovodu a členům odborných a zájmových sdružení (ICOM, AMG nebo Rada galerií, SPMG, Unie výtvarných umělců ČR, IAA (AIAP), členové Svazu muzeí na Slovensku, pracovníci Národního památkového ústavu a členové ICOMOS, členové INSEA či některých partnerských institucí a organizací). Vybraným skupinám návštěvníků pak nabízí možnost slev – zvýhodněné rodinné vstupné a poloviční vstupné platící pro občany ČR starší 60 let, žáky základních škol, učně, studenty středních a vysokých škol a ostatních školských zařízení po předložení studijního průkazu, držitelům průkazu Karta mládeže v ČR, ISIC, ITIC, IYTC, KPVU a některých smluvních partnerských institucí.

V roce 2015 byly všechny stálé expozice přístupné všem návštěvníkům zdarma.

Velkou pozornost věnuje MG zdravotně handicapovaným občanům. Kromě toho, že pravidelně zařazuje do své programové nabídky pořady věnované speciálně jim a problémům spojeným s jejich začleněním do společnosti lidí, kteří tyto problémy neznají, usiluje v maximální míře o dosažení plné fyzické přístupnosti svých budov i pro návštěvníky s omezenou schopností pohybu a orientace. Budovy Pražákova paláce, Uměleckoprůmyslového muzea i depozitární budovy v Řečkovících pro ně mají vyčleněn bezbariérový služební vchod, umožňující použití výtahu do ostatních poschodí budov. V budově Místodržitelského paláce bylo v roce 2015 nutné řešit pohyb handicapovaných návštěvníků individuálně po domluvě s ostrahou objektu. Tento problém by měl být vyřešen v rámci plánovaných stavebních úprav objektu. MG nabízí handicapovaným návštěvníkům možnost poskytnutí osobního doprovodu, který by jim pohyb a orientaci po budově usnadnil. Tato služba je poskytována na základě předchozí domluvy. Všechny budovy MG jsou vybaveny přebalovacím pultem, kočárky a vozíky pro usnadnění návštěvy rodičů s dětmi a osob s omezenou pohyblivostí.

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)

Poskytovatel grantu: MK ČR

Koordinace projektu: Martin Vaněk / Markéta Uhnava / Michal Žďárský

Projekty řešené v rámci DKRVO v roce 2015:

REALIZACE VÝSTAV A ODBORNÝCH PUBLIKACÍ

Soupisový katalog sbírky italské kresby v Moravské galerii v Brně

Řešitel: Zdeněk Kazlepka

V rámci cíle byly publikovány dva odborné články a vydán soupisový katalog italské kresby ve sbírkách Moravské galerie v Brně.

Zdeněk Rossmann – architekt, scénograf, grafik a typograf

Řešitelka: Marta Sylvestrová

Výsledkem bylo uspořádání výstavy *Horizonty modernismu – Zdeněk Rossmann (1905–1984)* v prostorách Uměleckoprůmyslového muzea, vydání publikace *Zdeněk Rossmann – Horizonty modernismu* a publikování odborného článku Markéty Svobodové *Výstavní a muzejní expozice Zdeňka Rossmanna po druhé světové válce*.

Podoby stejného. Subjektivní a objektivní ve fotografickém diskurzu 19.–21. století

Řešitel: Jiří Pátek

Výstavu Jana Svobody doprovází autorská monografie v české a anglické jazykové mutaci, kterou spolu s řešitelem Jiřím Pátkem spolueditoval R. Koryčánek.

PREZENTACE VÝTVARNÉ A VIZUÁLNÍ KULTURY V MUZEJNÍM KONTEXTU

Komunismus. Instituce, umění, architektura a design (1948–1989)

Řešitelé: Ondřej Chrobák, Lada Hubatová-Vacková, Rostislav Koryčánek, Martin Vaněk, Marta Sylvestrová, Yvona Ferencová, Petr Ingerle, Andrea Husseiniová, Andrea Březinová, Tomáš Zapletal, Jiří Pátek, Alena Krkošková

Jde o stěžejní výzkumný cíl MG v letech 2015–2018. Cílem je prostřednictvím výzkumných výsledků zpracovat neurgické epochu dějin Československa skrze fungování výtvarné a vizuální kultury. Bádání pak bude zaměřeno především na popis společenských a politických očekávání a nároků, které byly spojovány s výtvarným uměním, jeho shromažďováním a prezentací.

Příběhy umění po roce 1945

Řešitelé: Ondřej Chrobák, Martin Vaněk, Petr Ingerle, Yvona Ferencová, Jiří Pátek, Jana Písaříková

Tým řešitelů navázal na svou činnost z předešlého roku a pokračoval ve zpracovávání archivu Jiřího Valocha, jednoho z nejvýznamnějších žijících teoretiků umění 2. poloviny 20. století. Tato změna fokusu vycházela jednak z mimořádné příležitosti tento archiv zahrnout jako novou akvizici Moravské galerie v Brně, jednak ze záměru s touto osobností intenzivně komunikovat. Na základě vzájemné spolupráce pak v rámci projektu ART IS HERE vznikla nová stálá expozice Nové umění po roce 1945, jejímž autorem je Ondřej Chrobák.

BULLETIN MORAVSKÉ GALERIE V BRNĚ

Bulletin MG prošel v roce 2015 rozsáhlou proměnou od vizuální podoby až po podobu obsahovou: obě čísla reagují na aktuální dění na umělecko-historické a designérské scéně. Bulletin MG zároveň zvýšil svoji periodicitu na dvě samostatná čísla. Bulletin Moravské galerie č. 71 vychází tematicky z kolokvia *Vitrína a sokl*, které proběhlo v MG v říjnu 2014 ve spolupráci se Slovenskou národní galerií a věnovalo se tématu architektury v muzeu umění. V souvislosti s úvahami nad vlastní identitou Moravské galerie v Brně se Bulletin č. 72 zabývá obecnými principy fungování vizuální identity v muzejním prostředí a budováním muzejní značky a popisuje marketingové strategie, které některé zahraniční či domácí instituce praktikují a ukazují přístupy, jež mohou být následováníhodné i v našem prostředí.

Odborní pracovníci MG se zapojili též do dalších výzkumných projektů, k nimž se vázala grantová a stipendijní podpora.

Grantová agentura České republiky (GAČR)

Petr Tomášek: GAP409/12/2017 – Vědecký katalog obrazárny v Rájci nad Svitavou a sběratelství rodu ze Salm-Reifferscheidtu v 18.–20. století

Hlavním cílem projektu bylo vytvoření rukopisu vědeckého katalogu obrazárny zámku v Rájci nad Svitavou. Ten zahrnuje obrazy, které byly shromážděny v rámci sběratelské, objednatelské a mecenášské činnosti několika generací rájecké větve rodu ze Salm-Reifferscheidtu v období 18.–20. století a které se dnes nacházejí ve sbírkách státních zámků Rájec nad Svitavou, Jaroměřice nad Rokytnou a ve sbírce Moravské galerie v Brně. Katalog zahrnuje obrazy od středověku do počátku 20. století. U všech jsou uvedeny podrobné technické údaje a u většiny z nich i připojena rozšířená katalogová hesla obsahující informace o jejich autorství nebo autorském okruhu, škole, zemi původu, historii, provenienci, pokud byly tyto informace výzkumem zjištěny, dále umělecko-historickou interpretaci a zhodnocení. Rukopis katalogu dále obsahuje stručnou úvodní stať shrnující historii sběratelství rájeckých Salm-Reifferscheidtů. Byla pořízena úplná obrazová dokumentace sbírky a u některých obrazů provedeny nezbytné restaurátorské průzkumy potřebné pro jejich vědecké zhodnocení. V roce 2015 probíhaly finální úpravy rukopisu a přípravy k vydání.

Zdeněk Kazlepka: GA13-09381S – Italská kresba vrcholného a pozdního baroku z veřejných sbírek České republiky (1630–1800)

Dosaženým cílem bylo popsání, autorské určení, dobové zařazení, ikonografické označení a sledování proveniencí dosud umělecko-historicky nezpracovaných mistrovských italských kreseb, včetně anonymů, dílenských replik, či kopií z doby vrcholného barokního uměleckého slohu až po jeho vyznění do neoklasicismu. Tyto kresby z období ohraničeného přibližně lety 1630–1800 jsou uloženy převážně ve veřejných sbírkách České republiky. Jde asi o sto kreseb. Výsledkem je rukopis katalogu italských kreseb vrcholného a pozdního baroku z veřejných sbírek České republiky. Vedle základní katalogové části, která je rozdělena podle lokálních

italských škol, obsahuje úvodní studii sledující obecné umělecko-historické problémy stanoveného období, rejstříky a bibliografii. Jde o druhý díl z připravované řady dvou katalogů, které mají obsáhnout starou italskou kresbu (15.–18. století) ve veřejných sbírkách České republiky. V první polovině roku 2016 bude vydán Univerzitou Karlovou ve spolupráci s MG.

Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI)

Igor Fogaš: DF13P01OVV016 – Metodika uchovávání předmětů kulturní povahy – optimalizace podmínek s cílem dosažení dlouhodobé udržitelnosti

Situace v oblasti optimalizace ukládání a ochrany sbírkových předmětů se v posledních letech obecně zlepšuje a řada muzejních institucí investuje do výstavby nových depozitářů, nebo za tímto účelem rekonstruuje stávající objekty. Tento vývoj je nejen odrazem nových, přesnějších zákonných pravidel a metodik nastavených MK ČR, ale i celosvětovým trendem preventivní péče s důrazem na zajištění optimálních podmínek pro ukládání, manipulaci a vystavování předmětů kulturního dědictví. Stále více se však ukazuje, že problematika realizace depozitářních prostor je řešena pouze izolovaně a individuálně, na základě konkrétních ekonomických a personálních možností jednotlivých institucí. Výsledky výzkumu systému depozitáře Moravské galerie v Brně-Řečkovických provedeného v rámci projektu Metodika uchovávání předmětů kulturní povahy – optimalizace podmínek s cílem dosažení dlouhodobé udržitelnosti (NAKI 2014) prokazují sníženou efektivitu provozu systému vzduchotechniky, měření a regulace v budově depozitáře. Realizací systémových úprav a provozních opatření bude pravděpodobně možné docílit úsporu energií ve výši 10 až 15 % nynějších nákladů. Výsledky výzkumu prezentoval řešitel v Bratislavě na konferenci CSTI 2015 Integrácia konzervačnej vedy a technológií do interdisciplinárnej ochrany materiálov a objektov dedičstva (7.– 9. říjen 2015) přednáškou „Optimalizace podmínek uchování uměleckých sbírek Moravské galerie v Brně“. Projekt bude ukončen v roce 2017.

Petra Medříková: DF13P01OVV007 – Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí

V roce 2015 pokračovaly přípravné práce k výstavě a katalogu (s pracovním názvem Ateliérové portréty šlechty) – byl dohledáván původ fotografií (u fotografií pocházejících ze Sychrova, kam byly svezeny z mnoha méně známých objektů, jako např. Malá Skála, Lázně Bělohrad, Mímoň) a byla znovuvytvářena původní fotoalba ve virtuální podobě (pro snadnější identifikaci některých dosud neurčených fotografií). Pokračuje rovněž příprava internetových stránek věnovaných vybraným 40 šlechtickým rodům spolu s jejich genealogiemi, doprovázenými portrétními fotografiemi. Pokračují rešerše v jednotlivých objektech, pracovníkům ČVUT byly předány zpracované rody Auersperg, Berchtold, Lažanský, Lexa von Aehrenthal, Pálffy, Seilern-Aspang a Schaumburg-Lippe. Zbývající rody jsou v různých fázích rozpracovanosti. Zástupci všech institucí se podílejí na tvorbě metodik, přičemž MG je zapojena do tří z nich. U metodiky 1) „Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací...“ jednotliví členové pracovní skupiny zpracovali přidělené kapitoly, které byly odevzdány dr. Wittlichovi k editaci. U metodiky 3) „Jednotná popisná a obrazová dokumentace historického fotografického materiálu v kontextu používaných elektronických systémů evidence příspěvkových organizací MK ČR ...“ pokračuje analýza dostupných elektronických evidenčních programů pro vedení evidence, užívaného pojmosloví, terminologie a klíčových slov. U metodiky 4) „Aplikace a prezentace historického fotografického materiálu v expozicích a instalacích paměťových institucí“ se pracuje na koncepci obsahu a formulaci textů. Projekt bude ukončen v roce 2017.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Bulletin Moravské galerie v Brně

Bulletin Moravské galerie v Brně je recenzním neimpaktovaným periodikem s dlouholetou tradicí, v němž jsou publikovány odborné studie zaměřené na problematiku výstavní praxe, metodologické problémy oboru dějin umění a jiných humanitních věd, případně problematiku institucionálního ukotvení muzejních a galerijních organizací.

Bulletin Moravské galerie v Brně č. 71 i 72 vydala Moravská galerie v Brně v roce 2015 jako výstup v rámci institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO), poskytnuté Ministerstvem kultury ČR.

Členy redakční rady v roce 2015 byli:

Mgr. Karel Císař, Ph.D., VŠUP Praha
Mgr. Petra Hanáková, Ph.D., VŠVU Bratislava, SNG Bratislava
Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D., FF MU
Mgr. Rostislav Koryčánek, MG
Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D., SNG
Marek Pokorný, Galerie Plato
PhDr. Kateřina Tlachová
PhDr. Tomáš Winter, Ph.D., Ústav dějin umění AV ČR

Bulletin Moravské galerie v Brně č. 71

(ISSN 0231-5793)

Šéfredaktor: Mgr. Jan Press
Redakce: Mgr. Martin Vaněk, Mgr. Rostislav Koryčánek
Jazyky: čeština, angličtina, 132 s.
Grafická úprava: www.facebook.com/Kolektiv.studio

Bulletin Moravské galerie v Brně č. 71 se pokouší postihnout některé aspekty tvorby architektonického rámce výstav se snahou poukázat na proměnlivost aspektů, které se v průběhu druhé poloviny 20. století uplatňovaly při architektonickém dotváření výstavního prostoru a architektonické režii výstavy.

Bulletin Moravské galerie v Brně č. 72

(ISSN 0231-5793)

Šéfredaktor: Mgr. Jan Press
Redakce: Mgr. Rostislav Koryčánek
Jazyky: čeština, angličtina, 110 s.
Grafická úprava: www.facebook.com/Kolektiv.studio

Tématem 72. bulletinu Moravské galerie v Brně je vizuální identita muzeí a galerií, jejímž prostřednictvím promlouvá instituce k veřejnosti.

Další okruh publikační činnosti představují katalogy jednotlivých výstav. Prakticky každá výstava je opatřena vlastní doprovodnou tiskovinou, jejíž podoba odpovídá rozsahu a závažnosti toho kterého výstavního projektu – od brožur až po objemné katalogy splňující kritéria vědecké monografie. Důraz je přitom kladen na vysokou odbornost textu i na kvalitní obrazovou přílohu, grafické provedení a úroveň tisku.

Katalogy výstav a publikace vydané nebo spoluvydávané MG v roce 2015

Zdeněk Rossmann – Horizonty modernismu

(ISBN 978-80-7027-284-8)

Editori: PhDr. Marta Sylvestrová, prof. Jindřich Toman
Jazyk: čeština, 256 s., anglické resumé (prof. Jindřich Toman)
Grafická úprava: Robert V. Novák

Výstavu v Moravské galerii doprovázela rozsáhlá publikace, která dokumentuje Rossmannovo životní dílo. Vedle autorů výstavy do ní přispěli badatelé z České republiky, Francie, Slovenska a Spojených států – Karel Císař, Jitka Ciampi Matulová, Sonia de Puineuf, Lubomír Longauer, Helena Maňasová Hradská a Markéta Svobodová. Ve spolupráci s řadou národních a mezinárodními institucí vedl výzkum badatelského týmu k objevům vzácných archivních materiálů, které se vztahují k Rossmannovu dílu a osvětlují jeho profesionální vazby k vedoucím osobnostem meziválečného evropského designu a architektury, jako jsou Jan Tschichold, Hannes Meyer, László Moholy-Nagy, Hajo Rose a mnozí další.

Ve své době mezinárodně proslulý Zdeněk Rossmann (1905–1984) je dnes jen občas zmiňován v historii moderního designu. Cílem výstavy bylo zaplnit tuto mezeru ukázkami širokého výběru Rossmannových prací, které dokumentují význam jeho postavení v českém modernismu, stejně jako jeho důležité místo v mezinárodních vztazích meziválečných grafických designérů. Výstava obsahovala sekce Rossmannových nejvýraznějších prací v typografii, plakátu a knižním designu, scénografii, výstavnictví a architektuře. Nabídla celkový přehled o rozsahu médií, jimiž se modernistický designér Zdeněk Rossmann zabýval.

Bušení do Ponce

(ISBN 978-80-7027-285-5)

Autoři: doc. Mgr. Jozef Cseres, PhD., Mgr. Viktor Pantůček
Jazyk: čeština, angličtina, booklet 32 s.
Grafická úprava: MgA. Tereza Hejmová, MgA. Adéla Svobodová

Kompilace deseti kompozic, které vznikly pro výstavní projekt Moravské galerie v Brně
Brněnský Devětsil: multimediální přesahy umělecké avantgardy.

Devět různorodých hudebníků a seskupení – Ahad-én-ASTMA, Tiziana Bertoncini – Thomas Lehn, Alessandro Bosetti, Michael Delia, Peter Graham – Pavel Zlámal, František Chaloupka, Petr Kofroň – Agon Orchestra, Hans W. Koch a Tomáš Vtípil – invenčně interpretuje šest kreseb barevné hudby Miroslava Ponce (1902–1976) z poloviny 20. let minulého století.

Brněnský Devětsil a multimediální přesahy umělecké avantgardy

(ISBN 978-80-7027-276-3) – čeština

(ISBN 978-80-7027-287-9) – angličtina

Autoři: Mgr. Petr Ingerle, Mgr. Lucie Česálková, Ph.D.
Jazyk: čeština, 274 s., anglické resumé
Jazyk: angličtina, 271 s.
Grafická úprava: MgA. Tereza Hejmová, MgA. Adéla Svobodová

Kniha vznikla ke stejnojmenné výstavě pořádané v Moravské galerii v Brně na přelomu let 2014 a 2015. Obsahuje dvě studie k dějinám Brněnského Devětsilu a filmové avantgardě v kontextu uměleckém, politickém a filmově-průmyslovém. Kvantitativně podstatnější je přílohou část, ve které je reprodukována řada dobových písemných i obrazových dokumentů z rozsáhlého bádání autorů k tématu.

Cena Michala Ranného – Václav Stratil: Nedělám nic a jiné práce
(ISBN 978-80-7027-288-6)

Editor: ak. mal. Jiří Ptáček
Jazyk: čeština, 124 s.
Grafická úprava: doc. MgA. Filip Cenek

V roce 2014 se Václav Stratil stal laureátem Ceny Michala Ranného, udělované Společností přátel Moravské galerie a Moravskou galerií v Brně etablovaným představitelům českého výtvarného umění s přihlédnutím k jejich vlivu na mladší generace. V případě Václava Stratila navíc ocenila autora s přímým vztahem k brněnskému kulturnímu prostředí. Výstava *Nedělám nic a jiné práce* byla proto příležitostí přiblížit dílo autora se svébytným postavením v rámci současného českého výtvarného umění a zároveň významně ovlivňujícího klima lokální umělecké scény posledních dvou desetiletí.

Jan Svoboda: Nejsem fotograf
(ISBN 978-80-7027-290-9)

Editoři: Mgr. Jiří Pátek, Pavel Vančát
Jazyk: čeština, 295 s.
Grafická úprava: Robert V. Novák

Jan Svoboda: Nejsem fotograf
(ISBN 978-80-7027-291-6)

Editoři: Mgr. Jiří Pátek, Pavel Vančát
Jazyk: angličtina, 295 s.
Grafická úprava: Robert V. Novák

Po více než dvaceti letech, kdy vyšel v rámci autorovy souborné výstavy k jeho nedožitým šedesátinám katalog, který roky suploval funkci monografie, se zájemci dostává do ruky moderně pojatá publikace, jež svým formátem a rozsahem splácí dluh proluce v zájmu o tuto klíčovou osobnost domácí fotografie.

Dvacetiletý posun využili editoři monografie k tomu, aby v rámci probíhající generační výměny spojili texty těch, kteří patří k Svobodovým současníkům a souputníkům, s texty těch, kteří Svobodu nikdy nepotkali, což jim poskytlo odstup a možnost podívat se na věci nově. Monografie neobsahuje „velké vyprávění“ o životě a díle umělce, jež má vždy sklony mytizovat. Příspěvky Jaroslava Anděla, Antonína Dufka, Kataríny Mašterové, Jiřího Pátka, Petra Rezka a Pavla Vančáta nahlíží na Jana Svobodu z různých perspektiv, aby vytvořily vyváženou kompozici, v níž mají své místo jak čtenářsky přívětivá kombinace osobní a umělecké biografie, tak kritické studie, v nichž je zkoumán Svobodův vztah k institucím a k myšlenkovému zázemí jeho doby. Publikace obsahuje obrazovou přílohu s více než sto padesáti celostránkovými reprodukcemi a řadu málo známých i docela neznámých obrazových dokumentů přibližujících momenty z autorova uměleckého i civilního života.

Italská kresba (sbírkový katalog MG)
(ISBN 978-80-7027-292-3)

Editor: Ing. Mgr. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.
Jazyk: angličtina, 167 s. + 16 s. barevné přílohy
Grafická úprava: BcA. Lukáš Kijonka, Mgr. Žaneta Drgová

Kompletní katalog italských kreseb z 16.–18. století ve sbírkách Moravské galerie v Brně.

Boris Ondreička: Propast (Brněnská verze) / The Abyss (Brno version) 2013–2015
(ISBN 978-80-7027-293-0)

Autorka: Mgr. Yvona Ferencová, Ph.D.

Jazyk: čeština, angličtina, 16 s.

Grafická úprava: Radim Peško

Brožurka v úpravě katalogů z řady výstav Výměna rolí, pořádaných v Atriu Pražákova paláce. Název Výměna rolí odkazuje k fenoménu, který je pro minulé období příznačný. Umělci se nezdá stávají dramaturgy, kurátory, architektky výstav. Projektem spuštěná revize zasahující instituci dovnitř začíná již samotným výběrem vystavujících autorů, doporučených dramaturgy, umělci vystavujícími v Atriu v letech 2005–2015. Jimi vygenerovaná sestava určila sled připravovaných výstav (Boris Ondreička, Patricie Fexová, Adéla Svobodová, Martin Horák, Jana Kalinová a grafický designér Atria Radim Peško).

PŘEHLED PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ MG

Jedná se o knihy, studie, texty katalogů výstav a články v odborném tisku.
Jsou uvedeny i publikace, které byly v roce 2014 v tisku a vytištěny byly až v roce 2015.

Mgr. Andrea BŘEZINOVÁ

„Drobné“ církevní umění. První výstava Carla Schirka v Moravském průmyslovém muzeu na přelomu let 1884 a 1885, in: Textil v muzeu. Oděvy a textilní doplňky pro liturgii a obřady, Technické muzeum v Brně, Brno 2015, s. 46–54.

Mgr. Miroslav DIVINA

Nina Michlovská – Alena Potůčková (eds.), 50 uměleckých děl ze sbírek Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, Roudnice nad Labem 2014, s. 26–27, 132–133, 150–153, 158–159, 164–167.

PhDr. Antonín DUFEK, Ph.D.

Zápas Jana Svobody s fotografickými institucemi ve čtyřech dějstvích, in: Rostislav Koryčánek – Jiří Pátek (eds.), Jan Svoboda: Nejsem fotograf, Moravská galerie v Brně, Brno 2015, s. 20–24.

Jan Svoboda's battle with photographic institutions in four acts, in: Rostislav Koryčánek – Jiří Pátek (eds.), Jan Svoboda: I'm Not a Photographer, Moravská galerie v Brně, Brno 2015, s. 20–24.

Medailon Josefa Sudka, in: Jiří Zikmund – Ladislav Zikmund-Lender (eds.), Architektura Hradce Králové na fotografiích Josefa Sudka. Nakladatelství Zikmund, Hradec Králové 2015.

Každodenní město. Fotografie Miroslava Machotky, Host, 2015, č. 3, s. 6–7.

Jaromír Funke a avantgardní fotografie v Československu 1922–1950, Ateliér 28, 2015, č. 14–5, s. 8.

Milota, Ateliér 28, 2015, č. 23–24, s. 1.

Pavel Mára – Retrospektiva, Ateliér 28, 2015, č. 9, s. 7.

Pavel Mára: Tváře, Ateliér 28, 2015, č. 21–22, s. 4.

Pavel Štecha, intelektuální fotograf, Fotograf 14, 2015, č. 26, s. 8–15.

Pavel Štecha Cerebral Photographer, Fotograf 14, 2015, č. 26, s. 8–15.

Občanský fotograf, in: Jiří Siostrzonek (ed.), Jaromír Čejka, Jižní Město, fotografický projekt z pražského sídliště z počátku osmdesátých let 20. století, Praha 2014, s. 172–173.

Mgr. Yvona FERENCOVÁ, Ph.D.

Bedřichovice nad Temží, in: 72. bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2015, s. 80–89.

ak. mal. Igor FOGAŠ

Igor Fogaš – Alena Selucká – Renata Pelišková – Michal Mazík – Karel Rapouch, Konsolidace malby na zkorodované železné podložce, Technické muzeum v Brně, Brno 2015, s. 51.

Materiálový průzkum zlacení na středověkém polychromovaném reliéfu, *Chemické listy* 109, 2015, s. 864–869.

Optimalizace podmínek uchování uměleckých sbírek Moravské galerie v Brně, in: Elektronický zborník príspevkov z Vedecké CSTI 2015, Slovenské národné múzeum, 2015. [cit. 11. 4. 2016] Dostupné z: <http://www.snm.sk/?zbornik-2>.

Mgr. Andrea HUSSEINIOVÁ

„Über eine vergangene Industrie Mährens...“ Die Manufaktur- und Fabrikproduktion von Keramik im 18.–19. Jahrhundert im Mähren, *Keramos. Zeitschrift der Gesellschaft der Keramikfreunde e.v. Düsseldorf*, Heft 226, 2014/IV, s. 51–58.

Barokní liturgické textilie ze sbírky Moravské galerie v Brně, in: *Textil v muzeu. Oděvy a textilní doplňky pro liturgii a obřady*, Technické muzeum v Brně, Brno 2015, s. 42–48.

„Mešní roucho čili kasule...“ Liturgické textilie 17. století ze sbírky Moravské galerie v Brně, *Slovácko* 62, 2015, s. 219–227.

Ozvučnice, *Opus musicum* 47/1, 2015, s. 82–83.

Král David na harfu hrál, *Opus musicum* 47/3, 2015, s. 74–75.

Nová hvězda vychází..., *Opus musicum* 47/4, 2015, s. 98–99.

Mgr. Petr INGERLE

Avantgarda (také) v Brně. Stručné obrysy Brněnského Devětsilu, *Host*, 2015, č. 5, s. 60–65.

Institutional Collecting Versus ‘Live Art’: The acquisition policy of the Moravian Gallery in Brno against the backdrop of contemporary art and other activities of the Sixties in Brno, *Acta Historiae Artium* 56, 2015, s. 223–233.

Mgr. Ing. Zdeněk KAZLEPKA, Ph.D.

Italian Drawing of the Renaissance and Baroque. A complete catalogue of Italian drawings from the 16th–18th centuries in the Moravian Gallery in Brno, Brno 2015.

Blanka Kubíková (ed.), Giovanni Battista Piranesi (1720–1778), *Umění* 63, 2015, s. 109–112.

Lineamenti v kreslířské tvorbě Palmy il Giovane. K nově objeveným kresbám kláštera premonstrátů na Strahově, in: Alena Volrábová (ed.), *Ars linearis V*, Praha 2015, s. 50–59.

„Antico e moderno pennello“. Die Gemäldegalerie von Antonio Rambaldo Graf von Collalto und die mit ihr verbundenen Künstler, *Barockberichte* 63, 2015, s. 34–44.

Vivat Napoleon? Zámek San Salvatore u Trevisa na dvou vedutách a v literárním líčení z doby napoleonských válek, in: *Monumentorum Moraviae tutela* 17, Národní památkový ústav v Brně, Brno 2015, s. 46–57.

Mgr. Rostislav KORYČÁNEK

Zabydlet sídliště – postavit hřiště, in: *Postavit domy nestačí. Vizuální kultura a veřejný prostor města Brna v období po druhé světové válce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta výtvarných umění*, Brno 2015, s. 11–39.

Nezajímá mě design výstavy, ale její smysl. Rozhovor se Zbyňkem Baladránem, in: 71. bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2015, s. 100–107.

Architektura v objetí. Rozhovor s Martinem Rajnišem, in: Zdeněk Fránek, Česká architektura 2013–2014, Praha 2015, s. 186–198.

PhDr. Alena KRKOŠKOVÁ

Architekt Dušan Jurkovič a jeho dílo, Atrium s.r.o., Horažďovice 2015, s. 10–11.

Jurkovičova vila v Brně jako příklad secesní architektury, Online art, 2015, č. 9, s. 100–105. [cit. 11.4.2016] Dostupné z: www.onlineART.cz.

Technika leptu, smaltu a barvení povrchu na předmětech ze sbírky drahých a obecných kovů Moravské galerie v Brně, in: Výzdobné techniky kovů, Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně, Brno 2015, s. 5–14.

Vlasový šperk jako specifikum biedermeieru nejen ze sbírek Moravské galerie v Brně, in: Katarína Beňová (ed.), Domáce a európske súvislosti biedermeiera, Stimul, Bratislava 2015, s. 135–143.

PhDr. Judita MATĚJOVÁ

Die mittelalterliche illuminierte Handschrift Factorum ac dictorum memorabilium libri IX des Valerius Maximus (BSB Clm 21224), Greco-Latina Brunensia, 2015, č. 1, s. 89–101.

Mgr. Jiří PÁTEK

Ve stopách legendy: Okolnosti, instituce, osobní vztahy, teoretické koncepce, in: Rostislav Koryčánek – Jiří Pátek (eds.), Jan Svoboda: Nejsem fotograf, Moravská galerie v Brně, Brno 2015, s. 26–35.

On the track of a legend: Circumstances, institutions, personal relationships, theoretical concepts, in: Rostislav Koryčánek – Jiří Pátek (eds.), Jan Svoboda: I'm Not a Photographer, Moravian Gallery in Brno, Brno 2015, s. 26–35.

Miroslav Tichý: Ženy a ženy. Na okraj výstavy v Moravské galerii a Tichého roli na uměleckém trhu, ART+, 27. 7. 2015. [cit. 11. 4. 2016] Dostupné z: <http://www.artplus.cz/cs/aukcni-zpravodajstvi/1/miroslav-tichy-zeny-a-zeny>.

Nejsem fotograf. K výstavě Jana Svobody v Moravské galerii, ART+, 28. 12. 2015. [cit. 11. 4. 2016] Dostupné z: <http://www.artplus.cz/cs/aukcni-zpravodajstvi/1/nejsem-fotograf>.

PhDr. Marta SYLVESTROVÁ

Rossmann a meziválečné Brno: osobnosti, projekty, instituce, in: Marta Sylvestrová – Jindřich Toman (eds.), Zdeněk Rossmann – Horizonty modernismu, Moravská galerie v Brně, Brno 2015, s. 25–49.

Zdeněk Rossmann – životopisný přehled, in: Marta Sylvestrová – Jindřich Toman (eds.), Zdeněk Rossmann – Horizonty modernismu, Moravská galerie v Brně, Brno 2015, s. 201–241.

S logem či bez loga? Proměny vizuální identity Moravské galerie v Brně od roku 1961 do současnosti, in: 72. bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2015, s. 50–71.

Zdeněk Rossmann a Brno. Nové objevy, Designum – revue designu 21, 2015, č. 3, s. 34–41.

Mgr. Petr TOMÁŠEK

Petr Šámal – Kristýna Brožová, Umění inspektora. Josef Karel Burde (1779–1848) (rec.), Umění = The Art: časopis Ústavu dějin umění Akademie věd ČR, LXIII, 2015, č. 5, s. 412–414.

Biedermeier nebo romantismus? Stylový a ideový pluralismus v rané tvorbě Petera Fendiho ze sbírek zámku v Rájci nad Svitavou, in: Katarína Beňová (ed.), Domáce a európske súvislosti biedermeiera, Stimul, Bratislava 2015, s. 99–106.

Elfové a Runová hora, Pipin a Berta, Kristus a Samaritánka. Vynikající příklady romantické kresby ze sbírek zámku v Rájci nad Svitavou, in: Monumentorum Moraviae tutela 17, Národní památkový ústav v Brně, Brno 2015, s. 85–95.

Idyla pod Tatrami. Biedermeier ve Slovenské národní galerii (rec.), Art & Antiques: váš průvodce světem umění, 2015, č. 10, s. 90–91.

Mgr. Martin VANĚK

Kolumba – nové muzeum vybudované na starých tradicích, in: 71. bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2015, s. 48–61.

Alšova jihočeská galerie a její expozice středověkého umění, in: 71. bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2015, s. 62–73.

EKONOMICKÉ VYHODNOCENÍ ROKU 2015 (v tis. Kč)

Výnosy celkem	87 810
z toho: příspěvek na činnost od MK ČR	70 089
dotace ÚSC	958
grant EU	0
grantová agentura ČR	337
příspěvek z rozpočtu SFK	0
vlastní tržby a výnosy	16 426
z toho: tržby z prodeje zboží a služeb	5 260
z toho: vlastní zboží a komisioní prodej	1 173
prodej vstupenek	1 440
reklama	489
pronájem	1 970
vývozní povolení	24
tržby knihovna, foto, reprodukční práva	164
ostatní výnosy	11 166
z toho: použití finančních fondů	9 140
z toho: rezervní fondy	0
fond reprodukce	8 695
fond odměn	445
ostatní výnosy	1 397
sponzorské příspěvky, dary	629

Náklady celkem	87 810
z toho: spotřeba materiálu	2 281
spotřeba energie	8 321
služby	13 673
osobní náklady celkem	45 478
z toho: mzdové náklady	32 155
OON	773
sociální zabezpečení	10 946
sociální náklady	322
ostatní sociální náklady	1 282
odpisy HIM a DHIM	10 484
daň z příjmu	291
opravy a udržování	5 320
cestovné	725
náklady na reprezentaci	217
aktivace oběžného majetku	-2 414
náklady na prodané zboží	1 021
ostatní náklady	2 413

Hospodářský výsledek	0
-----------------------------	----------

Z celkových nákladů tvořily náklady na:

výstavní činnost	5 017
restaurování sbírkových předmětů	169
nákup knih	260
nákup sbírkových předmětů	1 250

Zřizovatel MKČR poskytl v rámci příspěvku na činnost tyto účelové dotace neinvestičního charakteru:

EZS. EPS – ISO A, B, D	341
kulturní aktivity	750
institucionální dotace na vědu a výzkum	3 755
výkup předmětů kulturní hodnoty – ISO C	0
VISK	60
ostatní dotace	0
Celkem	4 906

Dotace investičního charakteru:

institucionální dotace na vědu a výzkum	0
ISO A, B, D, E	376
VISK	0
kavárna MP	446
kavárna PP	0
zabezpečení vstupu Řečkovice	0
chráněné únikové cesty PP	8 830
galerijní obchod UPM	319
zázemí MP	3 476
City moduly	0
Celkem	13 447